DANYLO HALYTSKY LVIV NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY
Department of Ukrainian Studies

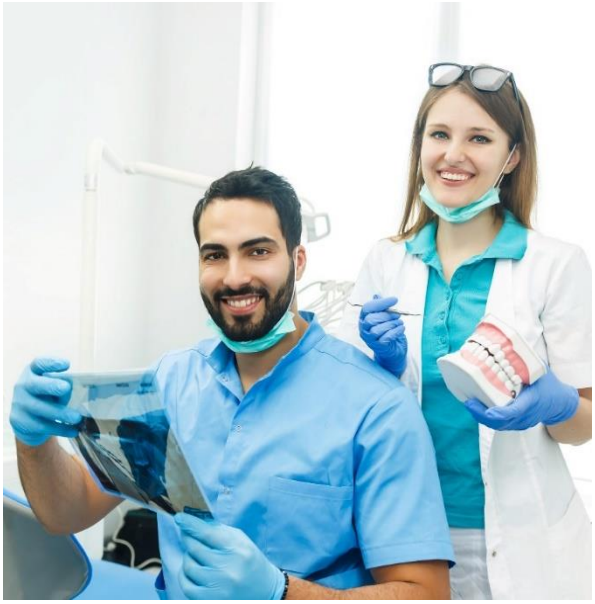

OKSANA NAHORNIAK

UKRAINIAN LANGUAGE
(professional direction)
Main part
EXERCISES FOR PRACTICAL
in the Ukrainian language
for foreign students of the 2nd year of the English-language department of the specialty
221 «Dentistry»

УКРАЇНСЬКА МОВА
(за професійним спрямуванням)
Основна дисципліна
ВПРАВИ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
з української мови
для іноземних студентів 2 курсу
англомовного відділення спеціальності
221 «Стоматологія»

Lviv 2023

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО
Кафедра українознавства

ОКСАНА НАГОРНЯК

УКРАЇНСЬКА МОВА

(за професійним спрямуванням)

Основна дисципліна

ВПРАВИ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
для іноземних студентів 2 курсу
англомовного відділення спеціальності
221 «Стоматологія»

Обговорено та ухвалено на
засіданні методичної комісії
кафедри українознавства
(протокол № 10 від 31 травня
2022 року)

Затверджено профільною методичною
комісією гуманітарних дисциплін
(протокол № 10 від 31 травня
2022 року)

Львів 2023

УДК 811.161.2 (072)
Є 96

Nahorniak O.M.
Ukrainian language (professional direction): exercises for practical classes in the Ukrainian language for foreign students of the 2nd year of the English department of specialty 221 "Dentistry": textbook /
Compiler: senior teacher Nahorniak O.M Lviv: Danylo Halytskyi Lviv National Medical University, 2023. 76 p.

The textbook contains exercises and tasks designed to ensure the future dentists' mastery of the norms of modern Ukrainian literary language and compliance with the requirements of the culture of oral and written professional speech; to form skills of operating professional terminology in stereotypical communication situations; Practical tasks from each section are aimed at the development and improvement of lexical, grammatical, communicative skills and abilities of foreign students.
Each topic contains a list of recommended reading.
Addressed to foreign students of the English-speaking department of higher medical education, majoring in 221 "Dentistry".

REVIEWERS:
Sikora Halyna Viktorivna, candidate of philological sciences, junior researcher at the Institute of the Ukrainian Language of the National Academy of Sciences of Ukraine
Drogomyretska Marta Mykolaivna, candidate of philological sciences, associate professor of the Department of Ukrainian Studies of Danylo Halytskyi National University of Ukraine.

Discussed and approved at the meeting of the methodical commission of the Department of Ukrainian Studies (Minutes №10 of May 31, 2022)
Approved by the profile methodical commission of humanities (protocol №10 dated May 31, 2022)

© Lviv National Medical
Danylo Halytsky University, 2023
© Oksana Nahorniak, 2023
© Department of Ukrainian Studies

УДК 811.161.2 (072)
Є 96
Нагорняк О.М.

Українська мова (за професійним спрямуванням): вправи для практичних занять з української мови для іноземних студентів 2 курсу англомовного відділення спеціальності 221«Стоматологія»: навчальний посібник / Укладачка: старша викладачка Нагорняк О.М. Львів: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, 2023. 76 с.

Навчальний посібник містить вправи і завдання, які покликані забезпечити володіння майбутніми стоматологами нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного професійного мовлення; сформувати навички оперування фаховою термінологією у стереотипних ситуаціях спілкування; Практичні завдання з кожного розділу спрямовані на розвиток і вдосконалення лексично- граматичних, комунікативних умінь і навичок чужоземних студентів.

До кожної теми вміщено список рекомендованої літератури.

Адресовано іноземним студентам англомовного відділення закладів вищої медичної освіти, які навчаються за спеціальністю 221 «Стоматологія».

РЕЦЕНЗЕНТИ:
Сікора Галина Вікторівна кандидат філологічних наук, молодший науковий співробітник Інституту української мови НАН України
Дрогомирецька Марта Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри українознавства ЛНМУ імені Данила Галицького.

Обговорено та ухвалено на засіданні методичної комісії кафедри українознавства (протокол №1 від 31 серпня 2021 року)

Затверджено профільною методичною комісією гуманітарних дисциплін (протокол №4 від 31 серпня 2021 року)

© Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, 2023
© Оксана Нагорняк, 2023
©Кафедра українознавства

CONTENT/ЗМІСТ

Preamble.....9
Lesson 1. Dentistry. Accusative and Locative cases.Compound words. Terms-names of life processes and functions of the human body. General scientific, interdisciplinary and specialized terminology . (Стоматологія. Знахідний і місцевий відмінки іменника. Складні слова. Терміни-назви процесів життєдіяльності та функцій людського організму. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькоспеціалізована термінологія) 10-12
Lesson 2. Teeth. Accusative, Locative and Genitive cases. Formation of verbal nouns. The characteristics of the subject by the external properties and its purpose. Terms of nomination of sciences, specialists in the field of dentistry, medicine. (Зуби. Знахідний, місцевий, родовий відмінки іменників. Утворення віддієслівних іменників. Характеристика предмета за зовнішніми властивостями та його призначенням.Терміни номінації наук, фахівців у галузі стоматології, медицини)..... 13-16
Lesson 3. Two sets of man's teeth. Locative and Genitive cases of nouns and numerals, Quantitative characteristic of the subject. (Два набори зубів людини. Місцевий, родовий відмінки іменників та числівників. Кількісна характеристика предмета).....17-18
Lesson 4. Two sets of man's teeth. Locative and Genitive cases of nouns and numerals, Quantitative characteristic of the subject. (Два набори зубів людини. Місцевий, родовий відмінки іменників та числівників. Кількісна характеристика предмета).....19-20
Lesson 5. Teeth: their development and structure. Milk and permanent teeth. Genitive and Instrumental. Expression of temporal relations. Oral health in different historical periods.(Зуби: їх розвиток і будова. Молочні і постійні зуби. Родовий, орудний відмінки. Вираження часових відносин. Здоров'я ротової порожнини в різні історичні періоди..... 21-24
Lesson 6. Teeth: their development and structure. Milk and permanent teeth. Genitive and Instrumental. Expression of temporal relations. Oral health in different historical periods.(Зуби: їх розвиток і будова. Молочні і постійні зуби. Родовий, орудний відмінки. Вираження часових відносин. Здоров'я ротової порожнини в різні історичні періоди.....25-26
Lesson 7. The structure of the teeth. The use of the Accusative, Locative, Instrumental, Genitive cases (nouns, adjectives). The expression of spatial relations. Characterization of the object by composition and structure. Avitaminosis, hypovitaminosis and the condition of the oral cavity.(Будова зубів. Вживання знахідного, місцевого, орудного, родового відмінків

(іменники, прикметники). Вираження просторових відношень. Характеристика предмета за будовою та структурою.Авітаміноз,гіповітаміноз та стан ротової порожнини).
……27-29
Lesson 8. The structure of the teeth. The use of the Accusative, Locative, Instrumental, Genitive cases (nouns, adjectives). The expression of spatial relations. Characterization of the object by composition and structure. Avitaminosis, hypovitaminosis and the condition of the oral cavity.(Будова зубів. Вживання знахідного, місцевого, орудного, родового відмінків (іменники, прикметники). Вираження просторових відношень. Характеристика предмета за будовою та структурою.Авітаміноз,гіповітаміноз та стан ротової порожнини)
……30-32
Lesson 9. Examination of teeth. The use of the Accusative, Genitive and Instrumental. The expression of causal relations and relations of purpose. The use of the words ПОТРІБНО, НЕОБХІДНО. Terms to indicate the methods and techniques of examination and treatment. Medical and technical terms. Names of dental instruments.
(Огляд зубів. Вживання знахідного, родового та орудного відмінків. Вираження причинних відносин та відносин мети. Вживання слів ПОТРІБНО, НЕОБХІДНО. Терміни на позначення методів і способів обстеження та лікування. Медико-технічні терміни. Назви стоматологічних інструментів)……33-35
Lesson 10. Examination of teeth. The use of the Accusative, Genitive and Instrumental. The expression of causal relations and relations of purpose. The use of the words ПОТРІБНО, НЕОБХІДНО. Terms to indicate the methods and techniques of examination and treatment. Medical and technical terms. Names of dental instruments.
(Огляд зубів. Вживання знахідного, родового та орудного відмінків. Вираження причинних відносин та відносин мети. Вживання слів ПОТРІБНО, НЕОБХІДНО. Терміни на позначення методів і способів обстеження та лікування. Медико-технічні терміни. Назви стоматологічних інструментів)……36-37
Lesson 11. Percussion. Locative and Accusative cases of nouns. Verbal noun.Indication of the place of action. Terms of naming dental diseases, their forms and signs (symptoms, syndromes). Terms to indicate the causes of dental diseases.(Перкусія. Місцевий та знахідний відмінок іменників. Віддієслівні іменники. Вказування на місце дії. Терміни найменування стоматологічних захворювань, їх форм перебігу та ознак (симптомів, синдромів). Терміни на позначення причин стоматологічних захворювань)……38-40
Lesson 12. Percussion. Locative and Accusative cases of nouns. Verbal noun.Indication of the place of action. Terms of naming dental diseases,

their forms and signs (symptoms, syndromes). Terms to indicate the causes of dental diseases.(Перкусія. Місцевий та знахідний відмінок іменників. Віддієслівні іменники. Вказування на місце дії. Терміни найменування стоматологічних захворювань, їх форм перебігу та ознак (симптомів, синдромів). Терміни на позначення причин стоматологічних захворювань)……41-42
Lesson 13. Caries. Related words. Adverbs of manner. The use of Locative,Accusative and Instrumental cases. The expression of spatial relation and pointing out the cause of action. Examination of the patient in therapeutic dentistry.(Карієс. Споріднені слова. Прислівники способу дії. Вживання місцевого, знахідного, орудного відмінків. Вираження просторових відносин та вказування на причину дії. Обстеження хворого в терапевтичній стоматології……43-45
Lesson 14. Caries. Related words. Adverbs of manner. The use of Locative,Accusative and Instrumental cases. The expression of spatial relation and pointing out the cause of action. Examination of the patient in therapeutic dentistry.(Карієс. Споріднені слова. Прислівники способу дії. Вживання місцевого, знахідного, орудного відмінків. Вираження просторових відносин та вказування на причину дії. Обстеження хворого в терапевтичній стоматології……46-47
Lesson 15. Pulpit. Degrees of comparison of adjectives. Formation of verbal nouns. Characteristics of subject by the composition and internal functions. Nouns and adjectives in Locative, Genitive and Instrumental cases. Medicinal herbs in dentistry.(Пульпіт. Ступені порівняння прикметників. Утворення віддієслівних іменників. Характеристика предмета за складом та внутрішніми функціями. Іменники та прикметники у місцевому, родовому та орудному відмінках. Лікувальні трави у стоматології)……48-50
Lesson 16. Pulpit. Degrees of comparison of adjectives. Formation of verbal nouns. Characteristics of subject by the composition and internal functions. Nouns and adjectives in Locative, Genitive and Instrumental cases. Medicinal herbs in dentistry.(Пульпіт. Ступені порівняння прикметників. Утворення віддієслівних іменників. Характеристика предмета за складом та внутрішніми функціями. Іменники та прикметники у місцевому, родовому та орудному відмінках. Лікувальні трави у стоматології)……51-52
Lesson 17. Medical card of dental patient. Quantitative and ordinal numbers and their use. Arab and Roman numerals. Characteristic of the subject by the external feature. Instrumental of doer action. The expression of sequence of action.(Медична карта стоматологічного хворого. Кількісні і порядкові числівники та їх вживання. Арабські та римські цифри. Характеристика предмета за зовнішніми ознаками. Орудний відмінок виконавця дії. Вираження послідовності дії)…53-55

Lesson 18. Medical card of dental patient. Quantitative and ordinal numbers and their use. Arab and Roman numerals. Characteristic of the subject by the external feature. Instrumental of doer action. The expression of sequence of action.(Медична карта стоматологічного хворого. Кількісні і порядкові числівники та їх вживання. Арабські та римські цифри. Характеристика предмета за зовнішніми ознаками. Орудний відмінок виконавця дії. Вираження послідовності дії)…56-57
Lesson 19. Medical card of dental patient. Quantitative and ordinal numbers and their use. Arab and Roman numerals. Characteristic of the subject by the external feature. Instrumental of doer action. The expression of sequence of action.(Медична карта стоматологічного хворого. Кількісні і порядкові числівники та їх вживання. Арабські та римські цифри. Характеристика предмета за зовнішніми ознаками. Орудний відмінок виконавця дії. Вираження послідовності дії)…58-60
Lesson 20. Introduction to medical card of the dental patient. Filling out a medical card. (Ознайомлення з медичною картою стоматологічного хворого. Заповнення медичної карти)……61-63
Lesson 21. Introduction to medical card of the dental patient. Filling out a medical card. (Ознайомлення з медичною картою стоматологічного хворого. Заповнення медичної карти)……64-68
Lesson 22. Introduction to medical card of the dental patient. Filling out a medical card. (Ознайомлення з медичною картою стоматологічного хворого. Заповнення медичної карти)……69-71
Додаток……72-76

PREAMBLE

Teaching the main component "Ukrainian language (for professional purposes)" is one of the components of a holistic system of training future dentists, through which is ensuring their comprehensive development, creative enrichment of cultural potential, aimed at conscious social choice. The course "Ukrainian language" belongs to the elective disciplines

ПЕРЕДМОВА

Викладання навчальної дисципліни основної компоненти «Українська мова» є однією зі складових цілісної системи підготовки майбутніх фахівців-стоматологів, за допомогою якої відбувається забезпечення їхнього всебічного розвитку, творчого збагачення культурного потенціалу, скерованого на свідомий суспільний вибір. Курс «Українська мова» належить до вибіркових дисциплін.

LESSON 1

Dentistry. Accusative and Locative cases.Compound words. Terms-names of life processes and functions of the human body. General scientific, interdisciplinary and specialized terminology .

Стоматологія. Знахідний і місцевий відмінки іменника. Складні слова. Терміни-назви процесів життєдіяльності та функцій людського організму. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькоспеціалізована термінологія

Методичне забезпечення заняття/

Methodological support of classes:

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків / За ред. проф. С. М. Луцак. – Кн.2. – К.: Медична книга, 2019. – 456 с.

2. Чикайло І. В. Українська мова для стоматологів (методичні розробки для студентів 2-го курсу англомовного відділення). – Львів: ЛНМУ, 2019. – 23 с.

Read and study the following words and phrases/ Прочитайте і вивчіть наступні слова і словосполучення.

1.Розділ – section; part;
2.хвороба – illness; disease;
3.порожнина рота (ротова порожнина) – mouth cavity;
4.щелепа – jaw;
5.століття – centure;
6.злиття – confluence; amalgamation;
7.зуболікування – toothtreatment;
8.хірургія – surgery;
9.зародитися / зароджуватися – to originate (from); to be originated;
10.рамка – frame;
11.пов'язаний – connected;
12.засіб – means;
13.надання – rendering;
14.допомога – help; aid;
15.зводитись – to come to; to amount to; to result in;
16.видалення (видаляти) – to take out;
17.спеціальність – speciality; profession; occupation;
18.черга – turn;
19.терапевтичний – therapy;
20.хірургічний – surgical.

1.1. Read the text/Прочитайте текст.

С Т О М А Т О Л О Г І Я

Стоматологія (від грецького **stoma** – рот, **logos** – слово, вчення) – розділ медицини, що вивчає хвороби органів порожнини рота, зубів, щелеп і обличчя. Стоматологія як медична дисципліна сформувалася у 20-х роках XX століття у результаті злиття (поєднання) зуболікування та щелепно-лицевої хірургії. Якщо щелепно-лицева хірургія зародилася й розвивалася у рамках хірургії, то зуболікування до XVII століття не було пов'язане із загальною медициною. До цього часу зуболікування було засобом надання допомоги під час болів зубів і зводилось в основному до видалення хворого зуба. Зуболікування як медична спеціальність зародилась у кінці XVII – початку XVIII століть. У першу чергу це пов'язано з працями знаменитого французького лікаря
П.Фошара. Зараз стоматологія поділяється на терапевтичну стоматологію, хірургічну стоматологію та ортопедичну стоматологію.

1.2. Answer the questions / Дайте відповіді на питання:

1.Що таке стоматологія?
2.Коли стоматологія сформувалась як медична наука?
3. Чим було зуболікування?
4. Коли зародилось зуболікування як медична дисципліна?
5. З чиїм іменем пов'язане зародження зуболікування?
6. Як зараз поділяється стоматологія?

2. Insert the necessary prepositions in these sentences / Вставте у даних реченнях потрібні прийменники.

1. … першу чергу це пов'язано … працями П. Фошара (до, після, у, на, з, від).
2. Стоматологія сформувалась … 20-х роках XX століття … результаті злиття зуболікування та щелепно – лицевої хірургії (у, на, до, від).
3. … цього часу зуболікування було засобом надання допомоги … час болів зубів і зводилося … основному … видалення хворого зуба (на, в, до, під, від, за).
4. Зуболікування … XVII століття не було пов'язане … загальною медициною (на, у, від, до, під, із).

3. Make sentences from the given words and write them down /Складіть з поданих слів речення і запишіть їх.

1.Кінці, XVII, XVIII століть, у, як, початку, спеціальність, зуболікування, медична, зародилась.
2. Із, медициною, зуболікування, загальною, до, було, століття, XVII, пов'язане, не.
3. П. Фошара, у, з, пов'язане, першу, лікаря, працями, чергу, французького, знаменитого.
4. Обличчя, розділ, стоматотологія, медицини, органів, рота, щелеп, зубів, порожнини, хвороби, вивчає, що.

4. What questions are answered here /На які питання тут дані відповіді?

1. Стоматологія сформувалась як наука у 20-х роках XX століття.
2. Стоматологія вивчає хвороби органів порожнини рота, зубів, щелеп та обличчя.
3. Стоматологія сформувалась як медична дисципліна у результаті злиття зуболікування та щелепно – лицевої хірургії.
4. Зуболікування зводилось в основному до видалення хворого зуба.
5. Зуболікування як медична спеціальність пов'язане з працями французького лікаря П.Фошара.

5. Match the same root words to such words /Підберіть однокореневі слова до таких слів:

хвороба, рот, медицина, хірургія, щелепа, терапія, лице, допомога, видалення, лікувати.

6. Read and say which words make up the following complex words / Прочитайте і скажіть, з яких слів складаються наступні складні слова:

зуболікування, щелепно – лицевий, століття, носоглотка, зубочитска.

LESSON 2

Teeth. Accusative, Locative and Genitive cases. Formation of verbal nouns. The characteristics of the subject by the external properties and its purpose. Terms of nomination of sciences, specialists in the field of dentistry, medicine.

Зуби. Знахідний, місцевий, родовий відмінки іменників. Утворення віддієслівних іменників. Характеристика предмета за зовнішніми властивостями та його призначенням.Терміни номінації наук, фахівців у галузі стоматології,медицини

Методичне забезпечення заняття
Methodological support of classes:

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків / За ред. проф. С. М. Луцак. – Кн.2. – К.: Медична книга, 2019. – 456 с.
2. Чикайло І. В. Українська мова для стоматологів (методичні розробки для студентів 2-го курсу англомовного відділення). – Львів: ЛНМУ, 2019. – 23 с.

Read and study the following words and phrases/
Прочитайте і вивчіть наступні слова і словосполучення.

1. Зуб – tooth;
2. вкритий – covered;
3. емаль – enamel ;
4. утворення – *(тут)* formation;
5. ротова порожнина – mouth cavity ;
6. подрібнювати / подрібнити; подрібнення – to mill, to grain, to crush; crushing, milling;
7. надзвичайно – unusually, extremely;
8. піддаватись / піддатись – *(тут)* to be accessible (to);
9. стирати / стерти; стирання – to wear (away, off), to rub; rubbing ;
10. твердий, твердіий, найтвердіший – hard, harder, hardest ;
11. однак – but, though, however ;
12. боліти – to ache; to have a pain;
13. руйнуватись – to be ruined; to be destroyed;
14. ясна – gum;
15. чистити зуби –to brush the teeth ;
16. призначення – designation ;
17. передній – front;
18. різець, різці – incisor, incisors ;
19. нагадувати / нагадати – to remind;
20. стамеска – *(техн.)* chisel;
21. відкушувати / відкусити; відкушування – to bite off; biting off ;
22. гострий, загострений – sharp;
23. ікло – *(анат.)* cuspid, canine tooth ;
24. розгризати – to crack, to break with one's teeth ;
25. моляр – molar ;
26. жувати / пережовувати; пережовування – to chew; mastication;
27. набір зубів – set of teeth ;

28. повністю – completely;
29. молочні зуби – milk teeth;
30. штука – *(тут)* piece;
31. з'являтися / з'явитися – to appear ;
32. складатися з – to consist of;
33. верхня щелепа – upper jaw;
34. нижня щелепа – lower jaw;
35. виростати / вирости – to grow, to grow up;
36. поступово – gradually ;
37. розхитуватися / розхитатися – to get loose ;
38. випадати / випастиж випадання (зубів) – to shed; shedding;
39. постійні зуби – permanent teeth;
40. зуб мудрості – wisdom tooth;
41. згодом – in time, after some time.

1.Read the text/Прочитайте текст.

З У Б И

Зуби **–** це тверді, вкриті емаллю утворення в ротовій порожнині у хребетних тварин і в людини. Вони служать для подрібнення їжі. Зуби – надзвичайно тверді кісткові утворення в порожнині рота, які мало піддаються стиранню. Вони вкриті емаллю, найтвердішою речовиною, яка є в людському тілі. Однак, для того, щоб зуби не боліли і не руйнувались, а ясна були здоровими, зуби слід регулярно чистити.

У людини є чотири основних види зубів, які мають різне призначення. Передні зуби – різці – тонкі й за формою нагадують стамеску. Вони служать для відкушування їжі. За різцями йдуть більш довші й загостреніші ікла. Ними розгризають тверду їжу. Премоляри і моляри, що розміщені у задній частині рота, - це масивні зуби з широкою поверхнею. Вони призначені для пережовування їжі. Протягом життя набір зубів у людини повністю змінюється. Перший набір – це дитячі, чи молочні зуби. Їх буває до 20 штук. Перші молочні зуби починають з'являються на 4 – 7 місяці життя людини. А останні – до трирічного віку. Набір молочних зубів складається з двох різців, одного ікла та двох молярів, як з лівого, так і з правого боку верхньої щелепи. Такі самі зуби виростають і в нижній щелепі. Починаючи з 5 (п'яти)-річного віку, молочні зуби поступово розхитуються і випадають. Їхнє місце займають 32 постійних зуби. У кожній половині обох щелеп виростає по два різці, одному іклу, два премоляри і три моляри. Задні моляри – зуби мудрості – з'являються згодом.

2. Complete the sentences with the necessary prepositions and adjectives / Доповніть речення потрібними прийменниками і прикметниками.

1. Перші … зуби починають з'являтися … 4 – 7 місяці життя дитини.
2. Зуби – це тверді, вкриті емаллю утворення … ротовій порожнині у … тварин і … людини.
3. … зуби – різці – тонкі й … формою нагадують стамеску.
4. Починаючи … 5-річного віку, … зуби поступово розхитуються і випадають.
5. Набір … зубів складається … двох різців, одного ікла та двох молярів, як з … боку, так і … правого боку … щелепи.

3 . Find in the text the equivalents of such words and phrases/ Знайдіть у тексті еквіваленти таких слів і словосполучень.

To brush the teeth; to consist of; gum; enamel; the set of teeth; a bone formation; the first set of teeth; the permanent teeth; healcy gums; cuspid; wisdom tooth; to appear; upper jaw; to bite off; completely; lower jaw; front teeth; to chew.

4. Read and write sentences, replacing words and phrases in parentheses with Ukrainian equivalents / Прочитайте і запишіть речення, замінюючи слова і словосполучення у дужках українськими еквівалентами.

1. Протягом життя набір зубів у людини (is completely changed).
2. Зуби – це тверді, (covered by enamel) кісткові утворення (in mouth cavity).
3. Перші (milk teeth) починають (to appear) на 4 – 7 місяці життя (of child).
4. Чотири основних види зубів мають (different designation).
5. Зуби служать для (milling of food).

5. Match the same root words to the following words/ Підберіть однокореневі слова до наступних слів.

Кістковий, ротовий, хребет, людський, здоровий, дитячий, молоко.

6. What questions are answered here/ На які питання тут дані відповіді?

1. Зуби вкриті емаллю.
2. Чотири види зубів мають різне призначення.
3. Щоб зуби не боліли і не руйнувалися, їх потрібно регулярно чистити.
4. Зуби знаходяться у ротовій порожнині.
5. До 3-річного віку дитина має 20 молочних зубів.
6. Доросла людина має 32 постійних зуби.
7. Перший набір зубів людини – це молочні зуби.
8. Зуби служать для подрібнення їжі.
9. Премоляри і моляри розміщені у задній частині рота.

7. Complete the sentences by choosing the correct words in parentheses /Доповніть речення, вибираючи правильні слова у дужках.

1. Передні зуби – (ікла, різці, моляри) – тонкі й за (розміром, формою, шириною) нагадують стамеску.
2. Зуби – це тверді, вкриті (шкірою, мембраною, емаллю) кісткові утворення у ротовій порожнині.
3. Премоляри і моляри розміщені у (задній, передній, середній) частині рота.
4. Протягом життя (колір, набір, вид) зубів у людини повністю змінюється.
5. Різці служать для (подрібнення, утворення, відкушування, пережовування) їжі.

LESSON 3

Two sets of man's teeth. Locative and Genitive cases of nouns and numerals. Quantitative characteristic of the subject.

Два набори зубів людини. Місцевий, родовий відмінки іменників та числівників. Кількісна характеристика предмета

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків / За ред. проф. С. М. Луцак. – Кн.2. – К.: Медична книга, 2019. – 456 с.
2. Чикайло І. В. Українська мова для стоматологів (методичні розробки для студентів 2-го курсу англомовного відділення). – Львів: ЛНМУ, 2019. – 23 с.

Read and memorize the following words and phrases / Прочитайте і запам'ятайте наступні слова і словосполучення.

1. Оглядати – to examine;
2. немовля – infant;
3. контури – outline;
4. молочні зуби – temporary (milk) teeth;
5. ясна – gum;
6. альвеолярний відросток – alveolar process;
7. слизова оболонка – mucous membrane;
8. верхня щелепа – upper jaw;
9. нижня щелепа – lower jaw;
10. середня лінія – mesial line;
11. різець – incisor;
12. моляр, корінний зуб – molar;
13. ікло – cuspid;
14. прорізатися – to erupt;
15. постійний набір зубів – permanent set of teeth;
16. однаковий – equal.

1.Read the text/ Прочитайте текст.

ДВА НАБОРИ ЗУБІВ ЛЮДИНИ

Коли ми оглядаємо рот немовляти одразу після народження, ми можемо побачити контури молочних зубів – особливо передніх. Вони розташовані на малій відстані під яснами щелеп. Коли немовля підростає, контури на яснах зникають. Це є результатом розвитку альвеолярного відростка і слизової оболонки.

Людина має 20 молочних зубів: 10 у верхній і 10 у нижній щелепі, які розташовані симетрично з кожного боку від середньої лінії. Їхня формула така: різці – 2 / 2, ікла – 1 / 1, корінні зуби – 2 / 2. Порядок і час, коли прорізаються молочні зуби, є дуже різним.

Доросла людина має 32 постійних зуби. Постійний набір зубів на 12 зубів більший, ніж набір молочних зубів. Вони розташовані в однаковій кількості у кожній щелепі симетрично з кожного боку від середньої лінії рота. Їхня формула є такою: різці – 2 / 2, ікла – 1 / 1, премоляри – 2 / 2, моляри – 3/ 3.Першим постійним зубом, що появляється у людини є моляр. Перший моляр з'являється у віці 16 – 18 місяців. Останні три моляри виростають у 17 –20 років.

2.Answer the questions/ Дайте відповіді на питання.

1. Що ми можемо побачити, коли оглядаємо рот немовляти?
2. Де ці контури розташовані?
3. Що ви можете розказати про молочні зуби людини?
4. Яким є набір постійних зубів людини і яка його формула?
5.Які зуби прорізаються першими?

3.Translate the following words and phrases into Ukrainian/ Перекладіть на українську мову такі слова і словосполучення.

To examine the mouth of an infant; the outlines of the temporary teeth; development of the alveolar processes; the upper and the lower jaws; to be placed symmetrically on each side; their formula; permanent set of teeth.

4. Insert the necessary prepositions in the following sentences /Вставте у наступних реченнях потрібні прийменники.

1. Вони розташовані … малій відстані під яснами щелеп (у, на).
2. Коли немовля підростає, контури … яснах зникають (у, на).
3. Зуби розташовані … кожній щелепі симетрично … кожного боку … середньої лінії рота (за, від, під, у, з, до, на).
4. Постійний набір зубів … 12 зубів більший, ні набір молочних зубів (на, у,від).
5. Перші моляри з'являються … віці 16 – 18 місяців (на, до, у, за).

5. Read the text «Два набори зубів людини» again and tell it/ Прочитайте текст «Два набори зубів людини» ще раз і розкажіть його.

LESSON 4

Two sets of man's teeth. Locative and Genitive cases of nouns and numerals. Quantitative characteristic of the subject.

Два набори зубів людини. Місцевий, родовий відмінки іменників та числівників. Кількісна характеристика предмета

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків / За ред. проф. С. М. Луцак. – Кн.2. – К.: Медична книга, 2019. – 456 с.
2. Чикайло І. В. Українська мова для стоматологів (методичні розробки для студентів 2-го курсу англомовного відділення). – Львів: ЛНМУ, 2019. – 23 с.

1.1. Read the text. Give it a name/ Прочитайте текст. Дайте йому назву.

За все життя у людини буває 2 набори зубів — тимчасові молочні та постійні корінні. Молочних зубів 20 одиниць, а ось постійних у дорослого може бути зовсім не 32 одиниці, як ми звикли, а 28.

Розрізняють 4 групи зубів:

Різці — передні 4 зуби на нижній та верхній щелепі, які мають тонкий край. Їхнє завдання відкушувати їжу;

Ікла — по 2 на щелепі, розташовуються з боків від різців;

Премоляри — це 4 та 5 за рахунком зуби, всього їх по 4 на кожній щелепі. Малі корінні зуби відповідають за подрібнення невеликих шматочків їжі та проштовхують її далі;

Моляри — це остання група зубів, що складається з 3 одиниць з кожного боку, на кожній щелепі. Моляри найпотужніші та великі, перемелюють всю їжу.

1.2. Write out all the numbers from the text and write them in words/ Випишіть з тексту усі числівники і запишіть їх словами.

2. Read and write a sentence, replacing the words of the phrase in parentheses with Ukrainian equivalents/ Прочитайте і запишіть речення, замінюючи слова і словосполучення, що в дужках, українськими еквівалентами.

1. Коли ми (examine the mouth of an infant), ми можемо побачити (outlines of temporary teeth).
2. Постійний набір зубів на 12 зубів більший, (than the set of the temporary teeth).
3. (Temporary teeth are placed) в однаковій кількості (in each jaw) симетрично з кожного боку (from the mesial line of the mouth).
4. Порядок і час, (when the milk teeth are appeared), є дуже різним.
5. (The first permanent tooth), що появляється у людини є моляр.

3. Put words and phrases in brackets in the correct one grammatical form and write them down /Поставте слова і словосполучення у дужках у правильній граматичній формі й запишіть їх.

1. Доросла людина має 32 (постійні зуби).
2. Контури молочних зубів розташовані на (мала відстань) під (ясна) щелеп.
3. Першим постійним (зуб), що виростає у (людина) є моляр.
4. Людина має 20 (молочні зуби).
5. Молочні зуби розміщуються на (обидві щелепи) симетрично і в рівних кількостях.

4. Make sentences from these words and write them down /Складіть з поданих слів речення і запишіть їх.

1. Розташовані, на, вони, під, малій, яснами, відстані, щелеп.
2. Результатом, це, відростка, оболонки, і, є, альвеолярного, слизової, розвитку.
3. Коли, порядок, прорізаються, і, час, зуби, дуже, молочні, різним, є.
4. Дванадцять, на, постійний, ніж, зубів, більший, набір, молочних, зубів,набір.
5. Є, першим, моляр, постійним, появляється, у, зубом, людини, що.

5. Tell what groups teeth are divided into and what function they perform/ Розкажіть,на які групи поділяються зуби і яку функцію вони виконують.

LESSON 5

Teeth: their development and structure. Milk and permanent teeth. Genitive and Instrumental. Expression of temporal relations. Oral health in different historical periods

Зуби: їх розвиток і будова. Молочні і постійні зуби. Родовий, орудний відмінки. Вираження часових відносин. Здоров'я ротової порожнини в різні історичні періоди

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків / За ред. проф. С. М. Луцак. – Кн.2. – К.: Медична книга, 2019. – 456 с.
2. Чикайло І. В. Українська мова для стоматологів (методичні розробки для студентів 2-го курсу англомовного відділення). – Львів: ЛНМУ, 2019. – 23 с.

Learn words and phrases to the text /Вивчіть слова і словосполучення до тексту.

1. Розвиток – development;
2. будова – construction;
3. народжуватися – to be born;
4. зачаток (зачатки) – origin(s);
5. з`являтися – to appear;
6. боковий – lateral;
7. спочатку – at first;
8. прорізування – eruption of teeth;
9. ріст – growth;
10. рідкий – sparse, thin;
11. проміжок (проміжки) – gap, interval, space;
12. відбуватися – to happen, to take place;
13. величина – size;
14. значно – much;
15. стирати (ся) – to wipe off, to rub off (out);
16. ззаду – behind, at the back;
17. тісно – tightly, closely;

18. дотикати (сь) – to touch;
19. поступово – gradually;
20. зміщувати – to displace, to shift;
21. призводити – to cause, to drive;
22. змикатися – to be joined, to be closed;
23. однойменний – of the same name;
24. спереду – in front of;
25. протилежний – opposite;
26. прикус – bite;
27. зуби мудрості – teeth of wisdom;
28. приблизно – approximately;
29. таким чином – so, in such a way;
30. випадання – falling out;
31. досить – rather;
32. коронка – crown, corona;
33. шийка – neck of the tooth;
34. корінь – root of the tooth;
35. видимий – visible;
36. виступати – to stand out;
37. відповідний – corresponding;
38. кусати – to bite;
39. подрібнювати – to make smaller;
40. перетирати – to grate;
41. тканина – tissue;
42. емаль – enamel;
43. особливість – peculiarity;
44. забезпечувати – to provide;
45. вміст – contents;
46. у вигляді – in the form of;
47. сіль – salt;
48. білок – protein;
49. перехід – transition;
50. лунка – (тут) hole in a jaw;
51. шар – layer;
52. щільний – compact;
53. оболонка – membrane;
54. цемент – cement;
55. окістя – (тут) periosteum of tooth;
56. волокно – fibre, fiber;
57. закріплювати – to fix;
58. служити – to serve as;
59. живлення – nourishment;
60. пом'якшувати – to make soft, to soften;
61. утворювати – to form;
62. дентин – dentine;
63. просочений – percolated;
64. усередині – in (side);
65. порожнина – cavity;
66. заповнювати – to fill (up);
67. з'єднувальна тканина – conjunctive (connective) tissue;

68. найдрібніший – smallest;
69. верхівка – top.

1.1. Read the text. Divide it into meaningful parts/ Прочитайте текст. Поділіть його на смислові частини.

ЗУБИ: ЇХ РОЗВИТОК І БУДОВА

1. М о л о ч н і та п о с т і й н і з у б и

Дитина народжується без зубів, але у її щелепах вже є зачатки всіх молочних зубів, а під ними зачатки майже всіх постійних. Перші зуби, які з'являються, називаються молочними.

Перші молочні зуби – центральні різці (dens incisivus) у нижній щелепі – прорізуються у віці 4– 7 місяців, а через 1– 2 місяці з'являються передні або центральні різці у верхній щелепі. У 10 –12 місяців появляються другі або, так звані, бокові різці (спочатку два у нижній щелепі, потім два у верхній). У 16 – 18 місяців виростають перші молочні моляри (dens molaris), потім ікла (dens connitus) і другі молочні моляри. До 2,5 – 3 років закінчується прорізування всіх молочних зубів. У кожній щелепі людини виростає по 10 молочних зубів.

З 3 (трьох) до 6 – 7(шести-семи) років нові зуби не появляються, але ріст і розвиток жувального апарату продовжуються. Молочні зуби стають рідкими, між ними виникають проміжки. Відбувається ріст щелеп, де формуються постійні зуби. За розміром вони більші ,ніж молочні. До цього часу молочні зуби стираються.

У віці 6 – 7 років прорізаються перші постійні зуби – моляри. Вони виростають позаду молочних молярів, тісно дотикаючись до них і поступово зміщуючи молочні моляри вперед. Це призводить до того, що перший нижній постійний моляр змикається не лише з однойменним зубом, але й з тим, що стоїть спереду у верхній щелепі. Таким чином, постійні зуби прорізуються так, що кожен зуб змикається з двома зубами на протилежній
щелепі.

Зміна молочних зубів на постійні починається після 7 років. Першими змінюються центральні різці, у 8 – 9 років – другі або бокові різці. У віці 9 –10 років з'являються перші премоляри (dens premolaris), потім другі премоляри та ікла. У віці 12 – 13 років прорізуються другі моляри і закінчується формування постійного прикусу. Правда, у 18 – 25 років можуть появитися треті моляри (зуби мудрості). Однак вони бувають не у всіх людей. Таким чином, після випадання молочних і прорізування всіх постійних зубів, у дорослої людини є 32 зуби.

2.Answer the questions/Дайте відповіді на запитання.

1. Як називаються перші зуби, що з'являються у людини? Скільки їх?
3. У якій щелепі і коли виростають перші молочні зуби? Як вони називаються?
4. Коли появляються перші бокові різці?
5. Коли у людини виростають перші молочні моляри?
6. До якого часу закінчується прорізування всіх молочних зубів?
7. Скільки молочних зубів виростає у кожній щелепі?
8. Що відбувається із зубами людини з 3 до 6 – 7 років?
9. Коли прорізаються перші постійні зуби? Як вони називаються?

Де вони виростають?
10. Коли починається зміна молочних зубів на постійні?
11. У якому віці закінчується формування постійного прикусу?
12. Що таке зуби мудрості?
13. Скільки зубів є у дорослої людини?

3. Translate the following words and phrases into English/ Перекладіть наступні слова і словосполучення на англійську мову.

Народжуватись без зубів; постійні зуби; з'являтись; молочні зуби; центральні різці; вік; передні різці; бокові різці; спочатку; прорізування; ікла; ріст і розвиток жувального апарату; проміжок; позаду; однойменний зуб; спереду; протилежна щелепа; зміна; постійний прикус; зуб мудрості.

4. Answer the questions with YES / NO. Fill in the table.Дайте відповіді на питання словами ТАК /НІ .Заповніть таблицю.

ТАК	НІ	БАЛ
		оцінка

1. При народженні дитина вже має 20 зубів?
2. Моляри – передні зуби?
3. Передні зуби – це різці?
4. Першими прорізуються постійні зуби?
5. Чи у кожній щелепі людини виростає по 10 молочних зубів?
6. Перші постійні зуби (моляри) прорізуються у віці 6-7 років?
7. Постійний прикус формується у 12-13 років?
8. Перші зуби ,що з'являються , називаються молочними?
9. Зуби мудрості виростають у десятирічному віці?
10. У дорослої людини є 32 зуби?

5. Read part of the text "Молочні зуби" and retell it /Прочитайте частину тексту «Молочні зуби» і перекажіть його.

LESSON 6

Teeth: their development and structure. Milk and permanent teeth. Genitive and Instrumental. Expression of temporal relations. Oral health in different historical periods

Зуби: їх розвиток і будова. Молочні і постійні зуби. Родовий, орудний відмінки. Вираження часових відносин. Здоров'я ротової порожнини в різні історичні періоди

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків / За ред. проф. С. М. Луцак. – Кн.2. – К.: Медична книга, 2019. – 456 с.
2. Чикайло І. В. Українська мова для стоматологів (методичні розробки для студентів 2-го курсу англомовного відділення). – Львів: ЛНМУ, 2019. – 23 с.

1. Write the words in parentheses in the correct grammatical form/Слова у дужках напишіть у правильній граматичній формі.

1. Зміна молочних (зуби) на постійні (починатися) після 7 років.
2. Молочні зуби стають (рідкі), тому що відбувається ріст (щелепи).
3. У кожній щелепі (людина) виростає по 10 молочних (зуби).
4. Постійні зуби (прорізуватися) так, що кожен зуб (змикатися) з двома (зуби) на протилежній щелепі.
5. У 12 – 13 (роки) закінчується формування постійного (прикус).

2.Insert the necessary prepositions in these sentences /Вставте у даних реченнях потрібні прийменники.

1. … кожній щелепі людини виростає … 10 молочних зубів (для; по; від; у; на; з).
2.Молочні зуби стають рідкими і … ними появляються проміжки (за; у; під; між; на).
3. … цього часу молочні зуби стираються (для; на; до; у).
4. Перші постійні зуби прорізаються … віці 6 –7 років (на; у; під; за; для).
5. Кожен постійний зуб змикається … двома зубами … протилежній щелепі (під; за; у; на; з; від).

3. Choose the appropriate English phrases for Ukrainian phrases/ Доберіть до українських словосполучень відповідні англійські словосполучення.

1. перші молочні зуби	1. teeth of wisdom
2. ріст жувального апарату	2. connective tissue
3. зуби мудрості	3. the first milk teeth
4. з'єднувальна тканина	4. blood vessel
5. кровоносна судина	5. growth of chewing apparatus

4. Прочитайте текст. Запишіть питання до кожного абзацу/Read the text. Write a question for each paragraph.

Давні люди чистили зуби ще у 5-3 тисячолітті до н. е. Вони жували деревну смолу та бджолиний віск, щоб очистити ротову порожнину. Пізніше для цього використовували сіль, деревне вугілля, фрагменти рослин і смолу.

У Стародавньому Єгипті з'явилася перша зубна щітка, яку єгиптяни використовують і досі. Це тонка гілочка дерева мисвак (сівак), з якої знімали верхню кору, розмочували і потім використовували як щітку.

У тому ж Стародавньому Єгипті був уперше створений зубний порошок – до його складу входили подрібнені частки ладану, мирри, мастикового дерева, родзинок та баранячого рогу. Також існував рецепт порошку з перемелених нутрощів бика, мирри, товченої пемзи, яєчної шкаралупи. Однак через велику кількість абразивних речовин такі порошки ушкоджували зубну емаль.

Гіппократ був першим лікарем, який заявив про необхідність чистити зуби. Також він описав зубні хвороби та способи їх лікування. Стародавні Греки ще 1500-х роках до н. е. використовували зубну пасту з пемзи, тальку, подрібнених коралів та оксиду заліза.

Також грекам одним з перших спала на думку ідея встановлювати свинцеві пломби і застосовувати вино і морську воду для знезараження порожнини рота.

5. Read part of the text "Постійні зуби"(lesson 5) and retell it /Прочитайте частину тексту «Постійні зуби» (урок 5) і перекажіть його.

LESSON 7

The structure of the teeth. The use of the Accusative, Locative, Instrumental, Genitive cases (nouns, adjectives). The expression of spatial relations. Characterization of the object by composition and structure. Avitaminosis, hypovitaminosis and the condition of the oral cavity

Будова зубів. Вживання знахідного, місцевого, орудного, родового відмінків (іменники, прикметники). Вираження просторових відношень. Характеристика предмета за будовою та структурою. Авітаміноз, гіповітаміноз та стан ротової порожнини

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків / За ред. проф. С. М. Луцак. – Кн.2. – К.: Медична книга, 2019. – 456 с.
2. Чикайло І. В. Українська мова для стоматологів (методичні розробки для студентів 2-го курсу англомовного відділення). – Львів: ЛНМУ, 2019. – 23 с.

1.1.Read the text / Прочитайте текст.

БУДОВА ЗУБІВ

Зуби людини мають різну форму, величину і досить складну будову. У кожному зубі виділяють три частини: *коронку, шийку і корінь. Коронкою* називають видиму частину зуба, яка виступає над яснами. За формою і величиною коронок зуби поділяються на різці, ікла, премоляри і моляри.

Різна форма коронок дає зубам можливість виконувати відповідну роботу під час жування : різці відкушують їжу, ікла утримують та відривають , малі кутні зуби подрібнюють, а великі перетирають їжу. Коронка зуба вкрита найміцнішою і найтвердішою тканиною у людському організмі - *емаллю*. Основною особливістю, яка забезпечує високу міцність емалі, є вміст у ній 96 – 97 % неорганічних речовин у вигляді різних мінеральних солей, 3 – 4% органічних речовин у вигляді білків, які мають важливе значення в обміні речовин.

Шийка зуба - місце переходу коронки у корінь; вона вкрита краєм ясен. Коло неї є неглибока ясенева кишеня. Під час різних захворювань глибина ясеневої кишені може збільшуватися, а це, як правило, шкідливо діє на зуб. Біля шийки зуба закінчується емалеве покриття коронки.

Коренева частина зуба- *корінь* - розміщена у лунці щелепи. Корінь зуба вкритий тонким шаром щільної оболонки, яка називається цементом, і оточений кореневою оболонкою – окістям. Цемент за своєю будовою і хімічним складом подібний до кістки, але міцніший за неї. Волокна окістя одним кінцем входять у кісткову стінку зубної лунки щелепи, а другим – у корінь зуба. Таким чином, корінь, а відповідно, і зуб у цілому, міцно закріплений у лунці щелепи.

Окістя служить для живлення зуба (у ньому є велика кількість кровоносних судин і нервів) і одночасно пом'якшує тиск, який створюється під час жування їжі.

У різних зубах кількість коренів є різною. Різці, ікла і премоляри мають по одному кореню, нижні моляри – по два, верхні – по три.

Основна маса зуба – його коронка і корінь – також складається з дуже міцної тканини – *дентину* (біля 85%). Ця тканина містить органічну речовину, просочену мінеральними солями (солями кальцію).

У середині зуба є порожнина, яка заповнена м'якою зубною тканиною – *пульпою*. Пульпа складається із з'єднувальної тканини з великою кількістю найдрібніших кровоносних судин і нервів, які входять у зуб через отвір у верхній верхівці його кореня. Кровоносні судини забезпечують живлення дентину емалі.

1.2. Answer the questions / Дайте відповіді на питання.

1. Які частини виділяють у кожному зубі?
2. Що називається коронкою зуба?
3. Як поділяються зуби за формою та величиною коронок?
4. Яку роботу виконують зуби під час жування?
5. Чим покрита коронка зуба?
6. Що ви знаєте про емаль зуба?
7. Що називається шийкою зуба?
8. Що розміщене біля шийки зуба?
9. Де знаходиться корінь зуба?
10. Чим покритий і чим оточений корінь зуба?
11. Куди і як входять волокна окістя?
12. Для чого служить окістя зуба?
13. Що ви знаєте про кількість коренів у зубах?
14. З чого складається основна маса зуба?

15. Як називається порожнина у середині зуба?
16. Що ви можете розповісти про пульпу?

2.Translate the following words and phrases into Ukrainian/ Перекладіть наступні слова і словосполучення на українську мову.

Three parts of tooth; crown, neck of the tooth; root of the tooth; visible part of the tooth; different form of crown; to be covered by strongest tissue; teeth of wisdom; neck of the teeth; to be in the hole of jaw; neck of the tooth is covered by the edge of the gum; compact membrane; fibres of periosteum of tooth; nourishment of the tooth; blood vessels; the main mass of the tooth; cavity inside the tooth; connective tissue; the top of the root.

3.Complete the sentence using the text/Закінчіть речення, використовуючи текст.

1. Коронка зуба вкрита …
2. У середині зуба є порожнина, яка заповнена …
3. Корінь зуба покритий …
4. Шийкою зуба називається …
5. Пульпа складається …
6. У кожному зубі виділяють три частини: …
7. За формою і величиною коронок зуби поділяються на …

4.Прочитайте речення й заповніть таблицю. / Read the sentence and fill in the table.

Коронка	**Емаль**	**Шийка зуба**	**Окістя**	**Корінь**	
					№ відповіді
					Бал
					Оцінка

1.Служить для живлення зуба (у ньому є велика кількість кровоносних судин і нервів) ; пом'якшує тиск, який утворюється під час жування їжі.
2. Розміщений у лунці щелепи ; вкритий тонким шаром щільної оболонки, яка називається цементом.
3. Видима частина зуба, яка виступає над яснами, за формою якої зуби поділяються на різці, ікла, премоляри й моляри.
4. Найміцніша й найтвердіша тканина людського організму, яка складається з 96-98% неорганічних речовин у вигляді різних мінеральних солей і 3-4% органічних речовин у вигляді різних білків.
5. Місце переходу коронки зуба у корінь, яке покрите краєм ясен.

5. Tell about the structure of the tooth/ Розкажіть про будову зуба.

LESSON 8

The structure of the teeth. The use of the Accusative, Locative, Instrumental, Genitive cases (nouns, adjectives). The expression of spatial relations. Characterization of the object by composition and structure. Avitaminosis, hypovitaminosis and the condition of the oral cavity

Будова зубів. Вживання знахідного, місцевого, орудного, родового відмінків (іменники, прикметники). Вираження просторових відношень. Характеристика предмета за будовою та структурою. Авітаміноз, гіповітаміноз та стан ротової порожнини

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків / За ред. проф. С. М. Луцак. – Кн.2. – К.: Медична книга, 2019. – 456 с.
2. Чикайло І. В. Українська мова для стоматологів (методичні розробки для студентів 2-го курсу англомовного відділення). – Львів: ЛНМУ, 2019. – 23 с.

1. Consider the picture. Write what a tooth consists of/ Розгляньте малюнок. Напишіть , з чого складається зуб

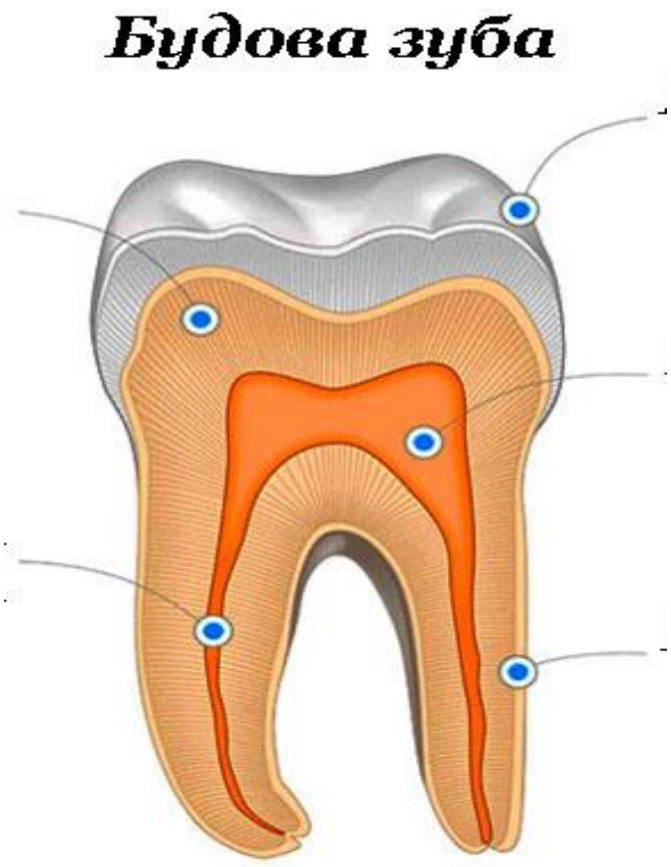

2. Insert the necessary prepositions in these sentences / Вставте у даних реченнях потрібні прийменники.

1. Дентин складається … органічної речовини (на; з; у; від).
2. … кожному зубі виділяють три частини (на; під; у; за).
3. Зуби виконують різну роботу … час жування (на; за; під; від).
4. Пульпа складається … з'єднувальної тканини (від; із; під; за).
5. Цемент … своєю будовою і хімічним складом подібний … кістки (під; на; за; від; у; до).

3. Put the words in the correct order and write them down sentences /Розмістіть слова у правильному порядку і запишіть речення.

1. Величину, будову, форму, зуби, мають, людини, і, різну, складну, досить.
2. Зуба, порожнина, тканиною, м'якою, є, зубною, у середині, заповнена, яка.
3. Коренів, зубах, кількість, є, у, різних, різною.
4. Місце, зуба, шийкою, коронки, корінь, у, переходу, називається.
5. Коронки, шийки, покриття, біля, зуба, емалеве, закінчується.

4. Read the text. Write how avitaminosis differs from hypovitaminosis/ Прочитайте текст. Напишіть, чим відрізняється авітаміноз від гіповітамінозу.

Порушення надходження вітаміну в організм буває трьох видів:
гіпервітаміноз – це його надлишок;
гіповітаміноз – нестача;
авітаміноз – відсутність.

Авітаміноз – це небезпечне захворювання, що викликане тривалим ненадходженням вітамінів в організм. Якщо не вистачає кількох корисних речовин, діагностується полівітаміноз. Авітаміноз небезпечний для життя і здоров'я, зокрема й ротової порожнини. Він призводить до пожовтіння емалі, кровоточивості й набряку ясен, тріщин на губах та виразок на щоках, стоматиту. розвитку карієсу , цинги.

Гіповітаміноз – хворобливий стан, який трапляється значно частіше. Він виникає, коли з їжею надходить менше вітамінів, ніж потрібно організму.

Для того щоб зуби і ясна були здоровими, в організм в достатній кількості повинні надходити:
Вітамін А, який відповідає за нормальну секрецію слинних залоз, забезпечує міцність і еластичність оточуючих зуб тканин.
Вітаміни групи В, що впливають на ріст і розвиток зубів.
Вітамін С. Аскорбінова кислота ефективно зміцнює ясна, перешкоджає утворенню зубного каменю і розвитку запальних процесів в ротовій порожнині.
Вітамін Е. Незамінний компонент комплексного лікування захворювань пародонту, кісткової тканини і слизових оболонок рота.
Вітамін К, що впливає на якість засвоєння кальцію і взаємодію мікроелемента з вітаміном D.

Вітамін РР, запобігає запаленню язика і слизової рота.
Вітамін D, відповідальний за міцність кісткової тканини. Він також покращує всмоктування кальцію і фосфору в організмі, забезпечує правильне формування дентину і емалі у дітей.

5. Tell us about the vitamins that ensure the health of the oral cavity and the proper condition of the teeth/ Розкажіть про вітаміни, які забезпечують здоров'я ротової порожнини і належний стан зубів.

LESSON 9

Examination of teeth. The use of the Accusative, Genitive and Instrumental. The expression of causal relations and relations of purpose. The use of the words ПОТРІБНО, НЕОБХІДНО. Terms to indicate the methods and techniques of examination and treatment. Medical and technical terms. Names of dental instruments.

Огляд зубів. Вживання знахідного, родового та орудного відмінків. Вираження причинних відносин та відносин мети. Вживання слів ПОТРІБНО, НЕОБХІДНО. Терміни на позначення методів і способів обстеження та лікування. Медико-технічні терміни. Назви стоматологічних інструментів

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків / За ред. проф.С. М. Луцак. – Кн.2. – К.: Медична книга, 2019. – 456 с.
2. Чикайло І. В. Українська мова для стоматологів (методичні розробки для студентів 2-го курсу англомовного відділення). – Львів: ЛНМУ, 2019. – 23 с.

Read and memorize the following words and phrases / Прочитайте і запам'ятайте наступні слова і словосполучення.

1. Обстеження – examination;
2. оглядати – to examine;
3. на думку – in smb's view (opinion);
4. причина – cause; reason;
5. порушення – breach; breaking;
6. призвести / призводити – to bring; to lead;
7. відвідування – visit;
8. скласти / складати – to plan; to make plan;
9. іррадіювати – to irradiate;
10. виявляти – to disclose; to show; to discover;
11. мета – aim; purpose;
12. певний – certain.

1.1. Read the text / Читайте текст.

О Г Л Я Д З У Б І В

Під час обстеження порожнини рота потрібно оглянути всі зуби, а не лише той, що, на думку хворого, є причиною болю. Порушення цього правила може призвести до того, що причина болю під час першого відвідування лікаря може бути не виявленою, тому що біль може іррадіювати. Крім того, огляд усіх зубів під час першого відвідування потрібен і для того, щоб скласти план лікування, яке закінчується санацією ротової порожнини.

Важливо, щоб під час огляду були виявлені усі зміни тканини зуба. З цією метою потрібно виробити певну систему огляду. Наприклад, огляд завжди потрібно проводити справа наліво, починаючи із зубів нижньої щелепи (молярів), а потім зліва направо оглядати зуби верхньої щелепи.

Огляд зубів проводять за допомогою набору інструментів:

1) стоматологічного дзеркала;
2) стоматологічного пінцета;
3) кутового зонду;
4) екскаватора;
5) металевого шпателя.

1.2.Answer the questions / Дайте відповіді на питання.

1. Що потрібно зробити під час обстеження ротової порожнини?
2. Чому під час обстеження ротової порожнини стоматологом потрібен огляд усіх зубів?
3. Якою повинна бути система огляду зубів?
4. За допомогою яких інструментів проводять огляд зубів?

2.Translate the following words and phrases into English/ Перекладіть на англійську мову наступні слова і словосполучення.

Обстеження ротової порожнини; на думку хворого; скласти план лікування, причина болю; справа наліво; біль може іррадіювати; зуби нижньої щелепи; іррадіація болю; система огляду; з цією метою; перше відвідування стоматолога.

3. Put the necessary prepositions in place of dots /На місці крапок поставте потрібні прийменники.

1. Огляд зубів проводять … допомогою набору інструментів (у; під; від; за; до).
2. Важливо, щоб … процесі огляду були виявлені усі зміни тканини зуба (на; від; до; у).
3. … час обстеження порожнини рота потрібно оглянути всі зуби (на; до; під; за).
4. Огляд зубів потрібно починати … зубів нижньої щелепи (від; до; із; у).

4.Put the following words in the correct grammatical form, make sentences from them and write them down /Поставте наступні слова у потрібній граматичній формі, складіть із них речення і запишіть їх.

1. Санація, лікування, порожнина, закінчуватися, рот.
2. Мета, з огляд, система, певний, цей, виробити, потрібно, зуби.

3. Зуби, час, рот, порожнина, під, обстеження, потрібно, всі, оглядати.
4. Огляд, зуби, завжди, справа, наліво, проводити, потрібно.

5. Transform noun phrases into verbs/Трансформуйте іменникові словосполучення в дієслівні.

***Model*:** (що?) спостереження за пацієнтом – (що робити?) спостерігати за пацієнтом.

Огляд ротової порожнини - …; вивчення стоматології - …; проведення операції - …; визначення симптомів -…; лікування пародонтиту - …; розпитування пацієнта - …; обстеження пацієнта - …; видалення зуба - …; лікування карієсу - … .

LESSON 10

Examination of teeth. The use of the Accusative, Genitive and Instrumental. The expression of causal relations and relations of purpose. The use of the words ПОТРІБНО, НЕОБХІДНО. Terms to indicate the methods and techniques of examination and treatment. Medical and technical terms. Names of dental instruments.

Огляд зубів. Вживання знахідного, родового та орудного відмінків. Вираження причинних відносин та відносин мети. Вживання слів ПОТРІБНО, НЕОБХІДНО. Терміни на позначення методів і способів обстеження та лікування. Медико-технічні терміни. Назви стоматологічних інструментів

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків / За ред. проф.С. М. Луцак. – Кн.2. – К.: Медична книга, 2019. – 456 с.
2. Чикайло І. В. Українська мова для стоматологів (методичні розробки для студентів 2-го курсу англомовного відділення). – Львів: ЛНМУ, 2019. – 23 с.

1. Write from which verbs the following nouns are formed/Напишіть, від яких дієслів утворені наступні іменники.

Обстеження, огляд, порушення, відвідування, виявлення, іррадіація, лікування, порушення, закінчення, проведення, допомога

2. Choose the corresponding English words for the Ukrainian phrases equivalents/ Доберіть до українських словосполучень відповідні англійські еквіваленти.

1. ротова порожнина	1. tissue of tooth
2. набір інструментів	2. dental office
3. тканини зуба	3. examination of teeth
4. стоматологічний кабінет	4. mouth cavity
5. огляд зубів	5. set of instruments (tools)

3.Прочитайте медичні терміни. Випишіть у зошит лише ті, які стосуються стоматології.

Флос, перикардит, тризм, алопеція, препарування, кератит, сепсис, гіпокінезія,композит, перикоронарит, надкісниця, лігатура, кофердам, асфіксія капа, гутаперча ,вінір, міозит, армування, цинга, алергія.

4.Look at the picture. Write the name of each dental instrument/Розгляньте малюнок. Напишіть назву кожного інструмента

1-
2-
5-
6-
7-

5. Tell how the patient's teeth should be examined/ Розкажіть, як потрібно робити огляд зубів пацієнта.

LESSON 11

Percussion. Locative and Accusative cases of nouns. Verbal noun. Indication of the place of action. Terms of naming dental diseases, their forms and signs (symptoms, syndromes). Terms to indicate the causes of dental diseases.

Перкусія. Місцевий та знахідний відмінок іменників. Віддієслівні іменники. Вказування на місце дії. Терміни найменування стоматологічних захворювань, їх форм перебігу та ознак (симптомів, синдромів). Терміни на позначення причин стоматологічних
захворювань.

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків / За ред. проф. С. М. Луцак. – Кн.2. – К.: Медична книга, 2019. – 456 с.
2. Чикайло І. В. Українська мова для стоматологів (методичні розробки для студентів 2-го курсу англомовного відділення). – Львів: ЛНМУ, 2019. – 23 с.

Read and memorize the following words and phrases / Прочитайте і запам'ятайте наступні слова і словосполучення.

1. Постукування – knocking;
2. визначення – determination; definition;
3. держак – handl;
4. стукати – to knock; to tap;
5. ріжучий – cutting;
6. край – edge;
7. жувальний – chewing;
8. поверхня – serface;
9. запалення (запальний процес) – inflammation;
10. безболісний – painless;
11. викликати – to cause; to evoke;
12. рівномірний – equal;
13. неприємний – unpleasant;
14. відчуття – feeling; sensation;
15. виникати – to arise;
16. порівнювати / порівняти – to compare (to; with);
17. уражений – wounded; hurted;
18. напрямок – direction;
19. розрізняти – to distinguish; to differ;
20. вісь – axis;
21. боковий – lateral.

1.1.Read the text/ Прочитайте текст.

П Е Р К У С І Я

Перкусія (від лат. percussio – постукування, ударяння) – постукування по зубові проводять для визначення стану пародонту. Пінцетом або держаком зонду стукають по ріжучому краю або по жувальній поверхні зуба. Якщо у періодонті немає запалення, перкусія є безболісною. Коли у зубі є запальний процес, від ударів, які не викликають неприємних відчуттів у здорових зубах, виникає больове відчуття. Під час перкусії удари повинні бути легкими і рівномірними. Починати перкусію необхідно зі здорових зубів, щоб не спричинити сильного болю і дати можливість хворому порівняти відчуття у здоровому та ураженому зубі. Розрізняють вертикальну перкусію, коли напрямок ударів є однаковим з віссю зуба, і горизонтальну, коли удари мають боковий напрямок.

1.2.Answer the questions /Дайте відповіді на питання.

1. Що таке перкусія?
2. Для чого застосовують перкусію?
3. Як проводять перкусію (чим)?
4. Якою є перкусія , коли є запалення?
5. Якою є перкусія, коли запального процесу немає?
6. Якими повинні бути удари під час перкусії?
7. З яких зубів потрібно починати перкусію? Чому?
8. Які види перкусії ви знаєте?
9. Чим відрізняється вертикальна перкусія від горизонтальної?

2. Translate the following words and phrases into English/ Перекладіть на англійську мову наступні словосполучення.

Постукування по зубові; визначення стану пародонту; напрямок ударів; здорові зуби; держак зонду; вісь зуба; безболісний; запалення; жувальна поверхня; стукати; рівномірний; порівнювати відчуття; виникає больове відчуття.

3.Замість крапок поставте потрібні прийменники/ Instead of dots put the necessary prepositions.

1. Перкусія – це постукування … зубові (на; у; по; посеред).
2. Напрямок ударів є однаковим … віссю зуба (під; від; в; із).
3. Починати перкусію потрібно … здорових зубів (зі; поряд; над, під).
4. Якщо … періодонті немає запалення, то перкусія є безболісною (на; у; до; з).
5. Перкусію застосовують… визначення стану пародонту (під, для, через, в).

4. Write the words in parentheses in the correct grammatical form/Слова у дужках напишіть у правильній граматичній формі.

1.Розрізняють горизонтальну (перкусія) і вертикальну.
2. Під час проведення (перкусія) удари повинні бути (легкий і рівномірний).
3. (Пінцет) або (держак) зонду стукають по жувальній поверхні (зуб).
4. Перкусію застосовують для визначення стану (пародонт).
5. Коли є запалення , то під час (перкусія) (виникати) больове відчуття.

5. Read the text "Перкусія" again and retell it/Прочитайте текст «Перкусія» ще раз і перекажіть його.

LESSON 12

Percussion. Locative and Accusative cases of nouns. Verbal noun. Indication of the place of action. Terms of naming dental diseases, their forms and signs (symptoms, syndromes). Terms to indicate the causes of dental diseases.

Перкусія. Місцевий та знахідний відмінок іменників. Віддієслівні іменники. Вказування на місце дії. Терміни найменування стоматологічних захворювань, їх форм перебігу та ознак (симптомів, синдромів). Терміни на позначення причин стоматологічних захворювань.

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків / За ред. проф. С. М. Луцак. – Кн.2. – К.: Медична книга, 2019. – 456 с.
2. Чикайло І. В. Українська мова для стоматологів (методичні розробки для студентів 2-го курсу англомовного відділення). – Львів: ЛНМУ, 2019. – 23 с**.**

1. Form nouns from the given verbs/Від поданих дієслів утворіть іменники.

Стукати -	призначити –
відчувати -	порадити –
питати	скерувати -
доглядати -	відновити –

2. Read the terms for naming diseases. Write in the notebook only those that indicate dental diseases/Прочитайте терміни найменування захворювань. Випишіть у зошит лише ті, які вказують на стоматологічні захворювання.

Амелобластома, правець, карієс, фіброма, міксома, дерматит, риніт, одонтома, остеома, катаракта, остеохондрома, остеохондроз, артрит, періодонтит, ревматизм, аденома , періодонтоз, пульпіт, бронхіт, перитоніт.

3. Rewrite the text. Put the words in brackets in the correct grammatical form/Перепишіть текст. Слова у дужках поставте в правильній граматичній формі.

Однією з основних причин виникнення (карієс) зубів та захворювання (ясна) є зубний наліт. Розрізняють м'який та твердий (зубний наліт). М'який зубний наліт утворюється внаслідок вживання (їжа) та складається із (мікроорганізми), які є (порожнина) рота та (продукти) їх життєдіяльності. Якщо зуби погано очищені , м'який зубний наліт перетворюється в твердий, який неможливо видалити за допомогою (звичайні засоби) для індивідуальної гігієни порожнини рота (домашні умови). М'який та твердий зубний наліт подразнює (ясна), що може призвести до виникнення (гінгівіт), а також сприяє (розм'якшення) твердих тканин зубів, що може стати причиою (розвиток)карієсу.

Для запобігання виникнення захворювань (зуби) необхідно проводити правильну індивідуальну та професійну (гігієна) порожнини рота.

4. Make sentences that correspond to the given grammatical models /Складіть речення, які відповідають даним граматичним моделям.

ЩО є ЧИМ ?
ЩО утворюється внаслідок ЧОГО?
ХТО лікує ЩО?

ЩО виникає ДЕ?

5. Write the main causes of dental diseases/ Напишіть, які основні причини виникнення стоматологічних захворювань.

LESSON 13

Caries. Related words. Adverbs of manner. The use of Locative, Accusative and Instrumental cases. The expression of spatial relation and pointing out the cause of action. Examination of the patient in therapeutic dentistry.

Карієс. Споріднені слова. Прислівники способу дії. Вживання місцевого, знахідного, орудного відмінків. Вираження просторових відносин та вказування на причину дії. Обстеження хворого в терапевтичній стоматології

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків / За ред. проф. С. М. Луцак. – Кн.2. – К.: Медична книга, 2019. – 456 с.
2. Чикайло І. В. Українська мова для стоматологів (методичні розробки для студентів 2-го курсу англомовного відділення). – Львів: ЛНМУ, 2019. – 23 с.

Read and memorize the following words and phrases/ Прочитайте і запам'ятайте наступні слова і словосполучення.

1. Карієс – caries;
2. гниття – rot; rotting; decomposition; putrefaction;
3. руйнування – destruction; decay (гниття);
4. заглибина – deepening;
5. боковий – lateral;
6. дотикати (ся) – to touch; to be touched;
7. пляма – spot;
8. крейдяний – chalky;
9. поверхня; поверхневий – surface;
10. зовнішні подразники – external irritants;
11. кислий – sour;
12. глибина – depth;
13. потрапляти – to get;
14. порівняно – comparely;
15. видаляти / видалити – to take out;
16. залишок; залишки – remainder; remains;
17. тримати (ся) – to hold (on); to keep;
18. заповнювати – to feel (up);
19. твердіюча маса – hardened mass;
20. пломба – (tooth) filling;

21. далі – farther; more;
22. розповсюджувати (ся) – to spread; to be spreaded.

1.1.Read the text/ Прочитайте текст.

К А Р І Є С

Карієс (від лат. caries – гниття) – це захворювання, під час якого руйнується поверхня коронки і згодом в зубі утворюється порожнина. Руйнування зубів найчастіше починається у природніх заглибинах і на бокових поверхнях, що дотикаються. Спочатку виникає невелика пляма крейдяного або темного кольору. Потім тут руйнується емаль, а згодом і дентин. Дентин руйнується значно швидше, ніж емаль, і в зубі утворюється порожнина.

Початкова стадія руйнування зубів або поверхневий карієс (карієс емалі) часто відбувається без будь-яких больових відчуттів. Інколи болі з'являються від різних зовнішніх подразників, особливо від солодощів, дуже соленої та кислої їжі. Невелика порожнина, що утворилася в зубі, продовжує збільшуватися. Руйнування емалі та дентину на невелику глибину називається середнім карієсом. Больових відчуттів при цьому може і не бути, але інколи буває больова реакція на холодне і гаряче. Каріозну порожнину можна відчувати язиком – у неї потрапляє і затримується їжа. Поверхневий та середній карієс порівняно легко та безболісно виліковується. Під час лікування лікар видаляє залишки зруйнованих тканин зуба і формує порожнину зуба таким чином, щоб у ній трималася пломба, а потім цю порожнину заповнює (пломбує) спеціальними, сильно твердіючими масами. У сучасній стоматології для пломбування зубів використовують пластмасові й фотополімерні пломби.

Якщо вчасно не звернутися до лікаря та не запломбувати каріозну порожнину, процес руйнування зуба буде розвиватися далі і розповсюдиться також на м'які тканини, які знаходяться всередині зуба.

1.2. Answer the questions/Дайте відповіді на питання.

1. Що таке карієс?
2. Де найчастіше починається руйнування зубів?
3. Як руйнуються зуби під час карієсу?
4. Що утворюється в зубі під час руйнування дентину?
5. Як називається початкова стадія руйнування зубів?
6. Що таке середній карієс?
7. Що робить лікар під час лікування зуба при карієсі?

2. Translate the following words and phrases into Ukrainian/ Перекладіть на українську мову наступні слова і словосполучення.

External irritation; the destruction of the enamel and dentine; the pain feellings; the sour food; spot; to take out of remains of the destructed tissues of the tooth; filling; to fill; the spot of chalky colour; the destruction of teeth.

3. Put the words in brackets in the correct grammatical form and write the sentence / Поставте слова в дужках у правильній граматичній формі і запишіть речення.

1.Початкова стадія руйнування (зуби) часто відбувається без будь-яких больових (відчуття).
2. При карієсі руйнується поверхня (коронка) і утворюється порожнина у (зуб).
3. Процес руйнування зуба (бути) розвиватися далі.
4. Лікар видаляє залишки зруйнованих (тканини, зуб).
5. Коли руйнується дентин у (зуб, утворюватися) порожнина.

4. Complete the sentence by choosing the right words from brackets/ Доповніть речення, вибираючи потрібні слова ,що в дужках.

1. Спочатку… невелика пляма крейдяного кольору (руйнуватися, знаходитися, утворюватися).
2.Руйнування емалі та дентину на невелику глибину називається … карієсом (початковий, глибокий, середній).
3. Іноді біль … від різних зовнішніх подразників (продовжуватися, припинятися, виникати).
4. Дентин руйнується, і в зубі утворюється … (пляма, пломба, порожнина).

5. Read the text "Карієс" again and repeat it/Прочитайте текст “Карієс” ще раз і перекажіть його.

LESSON 14

Caries. Related words. Adverbs of manner. The use of Locative, Accusative and Instrumental cases. The expression of spatial relation and pointing out the cause of action. Examination of the patient in therapeutic dentistry.

Карієс. Споріднені слова. Прислівники способу дії. Вживання місцевого, знахідного, орудного відмінків. Вираження просторових відносин та вказування на причину дії. Обстеження хворого в терапевтичній стоматології

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків / За ред. проф. С. М. Луцак. – Кн.2. – К.: Медична книга, 2019. – 456 с.

2. Чикайло І. В. Українська мова для стоматологів (методичні розробки для студентів 2-го курсу англомовного відділення). – Львів: ЛНМУ, 2019. –

1. Familiarize yourself with the general principles of patient examination in therapeutic dentistry/Ознайомтесь із загальними принципами обстеження хворого в терапевтичній стоматології.

Обстеження хворого в терапевтичному відділенні стоматологічної поліклініки здійснюється за встановленою схемою.

I.Суб'єктивне обстеження (status presens subjectivus).
1.Паспортна частина.
2.Скарги хворого (molestiae).
3.Анамнез захворювання (anamnesis morbi).
4.Анамнез життя (anamnesis vitae).

II. Об'єктивне обстеження (status presens objectivus).
1.Зовнішній огляд пацієнта.
2.Огляд обличчя пацієнта.
3.Пальпація регіональних лімфатичних вузлів і щитовидної залози
4.Огляд переддвер'я порожнини рота.
5.Огляд власне порожнини рота.
6.Обстеження місця захворювання (locus morbi).

•Огляд зуба і навколишніх тканин (inspectio);
•Зондування;
•Перкусія (вертикальна, горизонтальна) (percussio);
•Пальпація слизової оболонки в області проекції верхівки кореня (palpatio).
Попередній діагноз (diagnosis probabilis).
План і результати додаткового обстеження хворого (methodi explorationis succenturiati).
Диференціальна діагностика (diagnostica differentialis).
Клінічний діагноз (diagnosis clinica)

2. Use the monosyllabic words РУЙНУВАТИСЯ, РУЙНУВАННЯ,ЗРУЙНОВАНИЙ; ПЛОМБА,ПЛОМБУВАТИ, ЗАПЛОМБУВАТИ in the following sentences /Використайте однокореневі слова РУЙНУВАТИСЯ, РУЙНУВАННЯ,ЗРУЙНОВАНИЙ; ПЛОМБА,ПЛОМБУВАТИ, ЗАПЛОМБУВАТИ у наступних реченнях.

1… емалі та дентину на невелику глибину називається карієсом.
2.При карієсі … коронка зуба.
3. Сучасні стоматологи … зуби фотополімерними … .
4. Під час лікування карієсу стоматолог видаляє залишки … тканин зуба.
5. Якщо вчасно не … каріозну порожнину, процес … зуба буде розвиватися далі.

3. Match the beginnings (1-6) and endings (a-f) to make up sentences/ З'єднайте початок (1-6) і кінець (a-f) речення

1. У вас в зубі дірка, тому потрібно	(a) він думає, що буде боляче
2. Дитину болить зуб, тому що	(b) Ні, я зроблю вам місцеву анестезію.
3. Лікарю, буде боляче?	(c) Потерпіть трохи. Зараз усе пройде.
4. Лікарю, мені боляче!	(d) вона їсть багато солодкого
5. Ви закінчите лікувати зуб сьогодні?	(e) запломбувати зуб
6. Хлопчик боїться йти до стоматолога, тому що	(f) Ні, я поставлю вам тимчасову пломбу, а через 3 дні – постійну пломбу.

4. Ask your patient/ Попросіть пацієнта:

– to open his/her mouth wider;
– to close his/her mouth and move the lower jaw (from side to side);
– not to close his/her mouth;
– to rinse out his/her mouth;
– to spit out;
– to take X-rays;
– not to eat or drink anything for 2 hours.

5. Fill in the blanks in the story the patient told about his visit to the dentist/Заповніть пропуски у розповіді пацієнта про свій візит до стоматолога.

Учора я ходив до стоматолога. У мене болів _____. Лікар оглянув зуби і сказав, що у мене є невелика _____, тому зуб потрібно _____. Я боявся, що буде боляче. Але доктор зробив _____і я нічого не відчував. Він поклав у зуб _____ і поставив тимчасову _____.
Наступного тижня я піду до стоматолога в _____ .

LESSON 15

Pulpit. Degrees of comparison of adjectives. Formation of verbal nouns. Characteristics of subject by the composition and internal functions. Nouns and adjectives in Locative, Genitive and Instrumental cases. Medicinal herbs in dentistry.

Пульпіт. Ступені порівняння прикметників. Утворення віддієслівних іменників. Характеристика предмета за складом та внутрішніми функціями. Іменники та прикметники у місцевому, родовому та орудному відмінках. Лікувальні трави у стоматології

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків / За ред. проф.С. М. Луцак. – Кн.2. – К.: Медична книга, 2019. – 456 с.
2. Чикайло І. В. Українська мова для стоматологів (методичні розробки для студентів 2-го курсу англомовного відділення). – Львів: ЛНМУ, 2019. – 23 с.

Read and memorize the following words and phrases/
Прочитайте і запам'ятайте наступні слова і словосполучення.

1. Пульпіт – the inflammation of soft tissues of the tooth;
2. м'якоть – pulp;
3. запалення – inffammation;
4. спричиняти – to couse
5. приступ – attack;
6. обмежуватися – to confine; to restrict; to limit;
7. даний – (тут) this;
8. розлитий –spreaded;
9. посилювати (ся) –to intensify; to strengthen;
10. засинати / заснути –to fall asleep;
11. перебіг – running; passing;
12. гострий – sharp; keen;
13. хронічний – chronic (al);
14. досить тривалий – rather long (protracted);
15. причому – moreover; and what's more;
16. спокійні проміжкі – calm intervals;
17. гнійний – purulent;
18. подразник – irritant;
19. зменшуватися – to reduce; to decrease;
20. зазвичай – as usual; as ever;
21. попадання (попадати) – to get;
22. відсмоктування (відсмоктувати) – to suck out;
23. оголена ділянка – uncover area;
24. знищувати / знищити – to destroy; to annihilate;
25. чутливість – sensitivity; sensibility;
27. придатний – fit; suitable; useful;
28. закріплення – fastenning; fixing;
29. протез – prosthetic appliance; prosthesis.

1.1. Read the text/ Прочитайте текст.

П У Л Ь П І Т

Якщо вчасно не звернутись до лікаря і не запломбувати каріозної порожнини, процес руйнування зуба буде розвиватися й поширіться на м'які тканини зуба – пульпу.

Запалення м'яких тканин зуба – *пульпіт* (від лат. pulpa – м'якоть) спричиняє приступи сильного болю. Біль інколи обмежується лише у даному зубі, але частіше він є розлитим, посилюється вночі і тому людина не може заснути. За перебігом хвороби пульпіти поділяють на *гострі* та *хронічні.*

Під час *гострих пульпітів* короткочасні приступи сильних болів змінюються досить тривалими безбольовими проміжками, причому дуже часто новий приступ виникає при потраплянні на хворий зуб холодної води. Якщо больові приступи тривають довго, а спокійні проміжки є короткими, то це вже *гострий загальний пульпіт.*

Гострий гнійний пульпіт характеризується дуже сильними, пульсуючими болями, які від холодного подразника зменшуються.

Хронічні пульпіти – зазвичай результат гострих пульпітів. Больові відчуття є нерізкими, але вони посилюються за найменшого подразнення – потрапляння їжі у каріозну порожнину, відсмоктування із неї повітря, від холоду або тепла.

Лікар під час лікування запалення пульпи накладає на її оголену ділянку ліки, аби знищити запалення та больову чутливість. Лікування складається з видалення пульпи із зуба (або, як говорять "зубного нерва") , накладання лікувальної пасти та пломбування каріозної порожнини. Пульпа, яка є необхідною для живлення та функціонування зуба, видалена; зуб "мертвий", але він ще протягом багатьох років знаходиться у ротовій порожнині, бере участь у жуванні та придатний для закріплення на ньому різних протезів.

1.2. Answer the questions/Дайте відповіді на питання.

1. На що розповсюджується процес руйнування зуба, якщо вчасно не запломбувати каріозної порожнини?
2. Що таке пульпіт?
3. Як ви охарактеризуєте біль при пульпіті?
4. Як поділяються пульпіти за своїм перебігом?
5. Що ви знаєте про гострий пульпіт?
6. Як характеризується гострий гнійний пульпіт?
7. Що ви можете розповісти про хронічні пульпіт
8. Що робить лікар під час лікування пульпи?
9. З яких двох частин складається лікування пульпіту?

2. Translate the following words and phrases into English/Перекладіть на англійську мову наступні слова і словосполучення.

Перебіг хвороби; м'які тканини зуба; каріозна порожнина; запалення; гострий та хронічний пульпіт; гнійний пульпіт; подразник; оголена ділянка; "зубний нерв"; "мертвий зуб"; пломбування; придатний; больова чутливість.

3. Put the words in brackets in the correct grammatical form and write the sentence/ Поставте слова у дужках у правильній граматичній формі і запишіть речення.

1. Лікування складається із видалення (пульпа) та пломбування (каріозна порожнина).
2. Біль інколи обмежується у (хворий зуб).
3. Пульпіт – це запалення м'яких частин (зуб).
4. Пульпіт викликає приступи (сильний біль).
5. Якщо ви вчасно не звернулись до (лікар) і не запломбували (каріозна порожнина), то процес руйнування (зуб) буде продовжуватися.

4. Use the same root words ПУЛЬПА, ПУЛЬПІТ; БІЛЬ, БОЛІТИ, БОЛЬОВИЙ, БЕЗБОЛЬОВИЙ in the following sentences/ Використайте однокореневі слова ПУЛЬПА, ПУЛЬПІТ; БІЛЬ,

БОЛІТИ, БОЛЬОВИЙ БЕЗБОЛЬОВИЙ у наступних реченнях.

1. Хронічний … - зазвичай результат гострого … .
2. Під час пульпіту … інколи обмежується лише в одному зубі.
3. Під час гострих пульпітів короткочасні приступи сильних … змінюються тривалими … проміжками.
4. Лікування … полягає у видаленні … із хворого зуба.

5. Read the text "Пульпіт" again and repeat it/Прочитайте текст "Пульпіт" ще раз і перекажіть його.

LESSON 16

Pulpit. Degrees of comparison of adjectives. Formation of verbal nouns. Characteristics of subject by the composition and internal functions. Nouns and adjectives in Locative, Genitive and Instrumental cases. Medicinal herbs in dentistry.

Пульпіт. Ступені порівняння прикметників. Утворення віддієслівних іменників. Характеристика предмета за складом та внутрішніми функціями. Іменники та прикметники у місцевому, родовому та орудному відмінках. Лікувальні трави у стоматології

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків / За ред. проф.С. М. Луцак. – Кн.2. – К.: Медична книга, 2019. – 456 с.
2. Чикайло І. В. Українська мова для стоматологів (методичні розробки для студентів 2-го курсу англомовного відділення). – Львів: ЛНМУ, 2019. – 23 с.

1. Form degrees of comparison of adjectives/Утворіть вищий і найвищий ступені порівняння прикметників.

Сильний -	глибокий –
великий -	легкий –
дорогий -	добрий -

2. Choose the appropriate English equivalents for Ukrainian phrases/ Доберіть до українських словосполучень відповідні англійські еквіваленти.

1. Приступ сильного болю	1. uncover area of tooth
2. гнійний пульпіт	2. painless intervals
3. оголена ділянка зуба	3. attacks of strong pain
4. больові відчуття	4. purulent
5. безбольові проміжки	5. pain reeling

3. From the given verbs form nouns /Від поданих дієслів утворіть іменники.

Руйнувати, оглядати, знеболювати, хворіти, подразнювати, посилювати, лікувати, функціонувати, відчувати, закріплювати, живити, жувати, пломбувати, видаляти, розвивати.

4. Read the microtext. Put the words in brackets in the correct grammatical form /Прочитайте мікротекст. Слова у дужках поставте у правильній граматичній формі.

(Стоматологічна практика) набуто достатнього досвіду щодо застосування (лікарські рослини) при різних патологіях: карієсі, пародонтиті, гінгівіті, періодонтиті, захворюваннях (слизова оболонка), (порожнина) рота, (пульпіт) та ін. Фармакологічна дія (лікарська рослина) визначається в основному властивостями біологічно (активні речовини). Натуральні органічні рослинні екстракти мають сильні антибактеріальні властивості проти (широкий спектр) патогенних бактерій, проявляють (антифунгальна активність). Деякі екстракти місцево чинять(ранозагоювальна), (в'яжуча), (знеболююча) і (протизапальна дія).

5. Tell what types of pulpitis are divided into; describe them/Розкажіть , на які види поділяються пульпіти; охарактеризуйте їх.

LESSON 17

Medical card of dental patient. Quantitative and ordinal numbers and their use. Arab and Roman numerals. Characteristic of the subject by the external feature. Instrumental of doer action. The expression of sequence of action.

Медична карта стоматологічного хворого. Кількісні і порядкові числівники та їх вживання. Арабські та римські цифри. Характеристика предмета за зовнішніми ознаками. Орудний відмінок виконавця дії. Вираження послідовності дії.

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків / За ред. проф. С. М. Луцак. – Кн.2. – К.: Медична книга, 2019. – 456 с.
2. Чикайло І. В. Українська мова для стоматологів (методичні розробки для студентів 2-го курсу англомовного відділення). – Львів: ЛНМУ, 2019. – 23 с.

Read and memorize the following words and phrases/ Прочитайте та запам'ятайте наступні слова і словосполучення.

1. Реєструвати (ся) – to register;
2. паспортні дані – passport facts (information);
3. обстеження – examination;

4. розділ – division;
5. приходити – to come;
6. графа – column;
7. заповнювати – to fill;
8. опитування – inquiring;
9. огляд – inspection; examination;
10. необхідно – necessarily;
11. вказувати – to indicate; to point out (to, at);
12. поява = появлення – appearance;
13. ознака – sign; symptom;
14. перебіг захворювання – running of disease (illness);
15. запис – record; writing down;
16. приналежність (від належати) – to belong;
17. позначати; позначення – to mark; mark;
18. арабські цифри – Arabic numerals;
19. римські цифри – Roman numerals;
20. покрити / покривати – to cover;
21. покритий – covered.

1.1. Read the text/Прочитайте текст.

МЕДИЧНА КАРТА СТОМАТОЛОГІЧНОГО ХВОРОГО

Медична карта стоматологічного хворого - це документ, у якому реєструються паспортні дані, результати обстеження та лікування. Перший розділ медичної карти – паспортна частина. Цей розділ заповнюється в реєстратурі, коли хворий перший раз приходить у поліклініку.

Графа “Діагноз” заповнюється лікуючим лікарем після опитування, огляду та проведення за необхідності додаткових методів обстеження.

У графі “Розвиток даного захворювання” необхідно вказати виникнення перших ознак захворювання, характер його перебігу, лікування та ефективність лікування. Для запису результатів огляду зубів використовується спеціальна схема (зубна формула). За цією схемою горизонтальна лінія показує приналежність зубів до верхньої або нижньої щелепи, а вертикальна – приналежність зубів до правої чи лівої сторони. При цьому постійні зуби позначають арабськими цифрами: 1 2 3 4 5 6 7 8 /8 7 6 5 4 3 2 1, а тимчасові (молочні) – римськими: V IV III II I/I II III IV V. За цією схемою цифра 1 – це центральні різці, 2 – бокові премоляри, 3 – ікла, 4 – перші премоляри, 5 – другі премоляри, 6 – перші премоляри, 7 – другі і 8 – треті моляри.

Для позначення стану зуба використовують такі букви: каріес – К; пульпіт – Р; періодонт – РТ; пломба – П; зуб, покритий коронкою – К.

1.2.Answer the questions/ Дайте відповіді на питання.

1. Що таке медична карта стоматологічного хворого?
2. З яких розділів (граф) складається медична карта стоматологічного хворого?
3. Що ви можете розповісти про перший розділ медичної карти?

4. Що ви знаєте про такі розділи медичної карти стоматологічного хворого як “Діагноз” та “Розвиток даного захворювання”?
5. Що використовують для запису результатів огляду зубів?
6. Що показують горизонтальна та вертикальна лінії у зубній формулі?
7. Як позначаються постійні та молочні зуби у зубній формулі?
8. Які букви використовуються для позначення стану зуба?

2.Translate the following words and phrases into English/Перекладіть на англійську мову наступні слова і словосполучення.

Молочні зуби; реєструвати; опитування; верхня щелепа; методи обстеження; лікування; паспортні дані; медична карта; перебіг лікування; ознака захворювання; запис; римські цифри; зубна формула; графа; лікар; права та ліва сторона щелепи; покритий; коронка.

3. Transform verb phrases into nouns /Трансформуйте дієслівні словосполучення в іменникові.

Model: (що робити?) утворювати речовини – (що?) утворення речовин.

Реєструвати паспортні дані - …; опитувати хворого - …;
оглядати ротову порожнину - …; записувати результати
скаржитись на біль - …; огляду -…;
лікувати каріес - …; допомагати пацієнту -…;
систематизувати досвід - …; чистити зуби - …; заповнювати медичну карту - …;

4. Fill in the gaps using the correct forms of the verbs in the box/ Заповніть пропуски, вживаючи правильні форми дієслів у рамці.

приходити, вказувати, використовувати, показувати, позначати, заповнюватися

1. Постійні зуби … арабськими цифрами.
2. Для позначення стану зуба … такі букви: С, Р, РТ, П, К.
3. У графі “Розвиток даного захворювання” необхідно … появу перших ознак захворювання.
4. Перший розділ медичної карти …, коли хворий перший раз … у поліклініку.
5. У зубній формулі горизонтальна лінія … приналежність зубів до верхньої або нижньої щелепи.

5. Read the text “Медична карта стоматологічного хворого” again and retell it/ Прочитайте текст “Медична карта стоматологічного хворого” ще раз і перекажіть його.

LESSON 18

Medical card of dental patient. Quantitative and ordinal numbers and their use. Arab and Roman numerals. Characteristic of the subject by the external feature. Instrumental of doer action. The expression of sequence of action.

Медична карта стоматологічного хворого. Кількісні і порядкові числівники та їх вживання. Арабські та римські цифри. Характеристика предмета за зовнішніми ознаками. Орудний відмінок виконавця дії. Вираження послідовності дії.

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків / За ред. проф. С. М. Луцак. – Кн.2. – К.: Медична книга, 2019. – 456 с.
2. Чикайло І. В. Українська мова для стоматологів (методичні розробки для студентів 2-го курсу англомовного відділення). – Львів: ЛНМУ, 2019. – 23 с.

1. Rewrite the phrase. Write the numbers in words/Перепишіть словосполучення. Числівники запишіть словами.

a) кількісні числівники/quantitative numerals:

1 кімната, 32 зуби, 2 щелепи, 34 роки, 3 тижні, 15 студентів, 1 місяць, 19 олівців, 26 букв, 5 завдань, 100 доларів, 12 країн, 11 дітей.

b) порядкові числівники/ordinal numerals:

1 пара, 12 аудиторія, 6 зуб, 3 поліклініка, 2 двері, 30 завдання, 1 крісло, 4 поверх, 101 кімната, 17 будинок, 7 вправа, 5 курс.

2. Put the necessary prepositions in the following sentences/У наступних реченнях поставте потрібні прийменники.

1. … запису результатів огляду зубів використовується спеціальна схема (під; у; на; для; за).
2. Це документ, … якому реєструються паспортні дані, результати обстеження та лікування (на; від; під; у; за).
3. … цьому постійні зуби позначаються арабськими цифрами (у; на; під; при).
4. Перший розділ медичної карти заповнюється … реєстратурі (на; за; під; у).
5. Перший раз медична карта заповнюється, коли хворий звертається … поліклініку (на; до; у; під; за).

3. Put the following words in the correct grammatical form, add with them sentences/Поставте наступні слова у потрібній граматичній формі, складіть із них речення.

1. Запис, для, результати, зуби, огляд, схема, використовувати, спеціальний.

2. Розділ, медичний, перший, заповнювати, карта, реєстратура, в.
3. Паспортні, документ, це, медичний, стоматологічний, карта, дані, хворий, де, реєструватися.

4. Add the Arabic equivalents to the Roman numerals/До римських цифр допишіть арабські відповідники.

LX -	XX –
XIX -	I –
V -	III –
L -	XL –
C –	IV –
II -	X –
VI -	XVI –
IX -	XVIII –

5. Choose the appropriate Ukrainian equivalents for the English phrases/Доберіть до англійських словосполучень відповідні українські еквіваленти.

1. by this scheme	1. арабська цифра
2. state of tooth	2. огляд зубів
3. examination of teeth	3. перебіг захворювання
4. running of the illness	4. за цією схемою
5. Arabic numeral	5. стан зуба

LESSON 19

Medical card of dental patient. Quantitative and ordinal numbers and their use. Arab and Roman numerals. Characteristic of the subject by the external feature. Instrumental of doer action. The expression of sequence of action.

Медична карта стоматологічного хворого. Кількісні і порядкові числівники та їх вживання. Арабські та римські цифри. Характеристика предмета за зовнішніми ознаками. Орудний відмінок виконавця дії. Вираження послідовності дії.

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків / За ред. проф. С. М. Луцак. – Кн.2. – К.: Медична книга, 2019. – 456 с.
2. Чикайло І. В. Українська мова для стоматологів (методичні розробки для студентів 2-го курсу англомовного відділення). – Львів: ЛНМУ, 2019. – 23 с.

1.Rewrite the text. Put the words in brackets in the correct grammatical form/Перепишіть текст. Слова у дужках поставте в правильній граматичній формі.

При первинному зверненні пацієнта (стоматологічна клініка) йому заводять (медична карта).

Медична карта стоматологічного хворого — це документ, який містить важливі дані (пацієнт). Вона є (необхідний атрибут) в роботі (кожна клініка і кабінет), упорядковує дані про потік (пацієнти), збільшує ефективність (контроль), допомагає лікарям (різних спеціалізації) розуміти поточний стан (ротова порожнина) пацієнта та його фізіологічні особливості .

Заповнена медична карта стоматологічного хворого п'ять (роки) зберігається (реєстратура) медичного закладу.

ПАСПОРТНІ ДАНІ ХВОРОГО

ПРІЗВИЩЕ, ІМ'Я, ПО БАТЬКОВІ (NAME)

2.1. Learn the following words and expression/ Вивчіть наступні слова і словосполучення.

прізвище – surname (family name)
ім'я – first name (given name)
по батькові – patronymic (middle name): Ukrainian patronymic is a name derived from the father's first name by adding -ович for males, or –івна /-ївна for females. The respectful way to refer to a Ukrainian is by first name andpatronymic, not by title and last name, as in other European languages.
повне ім'я – full name
скорочене ім'я – shortened name (diminutive form)
Note: Every Ukrainian name consists of three names: a first (given) name, a patronymic name and a surname. In a formal setting you should always address a Ukrainian person by their first name and their patronymic.

2.2. Read the following questions and answers/ Прочитайте питання і відповіді.

– **Як Вас звати?** – Андрій Миколайович. Сиротюк Андрій Миколайович.
– **Як Ваше прізвище?** – Моє прізвище Прокопенко.
– **Ваше ім'я, по батькові?** – Михайло Іванович.
– **Ваше прізвище, ім'я, по батькові?**
– Ярмолюк Ольга Степанівна.

3. Read the following Ukrainian names.Прочитайте українські імена. / Read the following Ukrainian names.

ЖІНОЧІ ІМЕНА		***ЧОЛОВІЧІ ІМЕНА***	
ПОВНЕ ІМ'Я	**ЗМЕНШУВАНЕ ІМ'Я**	**ПОВНЕ ІМ'Я**	**ЗМЕНШУВАНЕ ІМ'Я**
(full form)	(shortened	(full form)	(shortened form)

	form)		
Ольга	Оля	Іван	Іванко
Любов	Люба	Юрій	Юра
Ірина	Іра	Назарій	Назар
Тетяна	Таня	Володимир	Володя
Соломія	Соля	Станіслав	Стас
Христина	Христя	Ярослав	Ярко
Юстина	Юстя	Владислав	Влад

Note: Shortened forms are used among family, friends and when speaking to children.
Every Ukrainian name has a variety of forms which can express all kinds of emotions. For example,

Надія – full form – is used in official papers, in formal relationships and with unfamiliar people.

Надя – shortened form – is neutral and used in relationships with friends.

Надійка – a form used to show affection and care.

4. Study how Ukrainian patronymics are formed.
Write down the following male and female patronymics/Ознайомтесь з моделями утворення українських форм по батькові. Утворіть чоловічі та жіночі форми за моделями

ІМ'Я	**ЧОЛОВІЧІ ІМЕНА**	**ЖІНОЧІ ІМЕНА**	
	ПО БАТЬКОВІ	**ПО БАТЬКОВІ**	
	-ович	**-івн-а**	**-ївн-а**
Іван	Іванович	Іванівна	
Степан	Степанович	Степанівна	
Ігор	Ігорович	Ігорівна	
Володимир	Володимирович	Володимирівна	
Михайло	Михайлович	Михайлівна	
Петро	Петрович	Петрівна	
Павло	Павлович	Павлівна	
Олексій	Олексійович		Олексіївна
Андрій	Андрійович		Андріївна
Сергій	Сергійович		Сергіївна
Анатолій	Анатолійович		Анатоліївна

5. Read and explain where is the first name, patronymic and surname. In your opinion, who of these people (а-б) is brother and sister and who is husband and wife/Прочитайте і поясніть, де ім'я, по батькові та прізвище. Як ви думаєте, хто з цих людей брат і сестра, а хто чоловік і дружина?

(а) Олексій Іванович Сірий
Олена Іванівна Сіра

(б) Володимир Олександрович Адамчук
Ольга Миколаївна Адамчук

LESSON 20

Introduction to medical card of dental patient. Filling the medical card

Ознайомлення з медичною картою стоматологічного хворого. Заповнення медичної карти

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків / За ред. проф.С. М. Луцак. – Кн.2. – К.: Медична книга, 2019. – 456 с.
2. Чикайло І. В. Українська мова для стоматологів (методичні розробки для студентів 2-го курсу англомовного відділення). – Львів: ЛНМУ, 2019. – 23 с.

ПАСПОРТНІ ДАНІ ХВОРОГО
ВІК (AGE)

1.1. Learn the following words and expressions/ Вивчіть наступні слова і словосполучення

народитися – to be born
вік – age
дата народження – date of birth
число, місяць і рік народження – day, month and year of birth
Коли ви народились? – When were you born?
Скільки вам (тобі) років? – How old are you?
Скільки вам повних років? – How old are you exactly?

1.2. Say the date of birthday/Назвіть дату народження

Model: 19.09	**27.05**
Дата народження – дев'ятнадцяте вересня.	Дата народження – двадцять сьоме травня.
Я народився (народилась) дев'ятнадцятого вересня.	**Я народився (народилась) двадцять сьомого травня.**

(а) 11.03 Дата народження … – Віктор народився …
(б) 30.01 Дата народження …– Донька народилась …
(в) 19.08 Дата народження …– Син народився …
(г) 22.01 Дата народження …– Тамара народилась …
(д) 14.04 Дата народження …– Вішеш народився …

2. Say in which year the person was born/Назвіть рік народження і повну дату народження

Model:
19. 09. 1990 р.

Рік народження – тисяча дев'ятсот дев`яностий.
Дата народження – дев'ятнадцяте вересня тисяча дев'ятсот дев'яностого року.
27.05.2001 р.
Рік народження – дві тисячі перший.
Дата народження – двадцять сьоме травня дві тисячі першого року.

1. Рік народження – 1998. Дата народження – 11.03.1998 р. – Віктор народився …
2. Рік народження – 2007. Дата народження – 30.11 2007 р. – Донька народилась …
3. Рік народження – 1975. Дата народження – 07.08.1975 р. – Батько народився …
4. Рік народження – 2000. Дата народження – 22.01.2000 р. – Софія народилась …
5. Рік народження – 1993. Дата народження – 14.04.1993 р. – Ахмед народився …

МІСЦЕ НАРОДЖЕННЯ (PLACE OF BIRTH)

3.1. Learn the following words and expressions/ Вивчіть наступні слова і словосполучення

місце народження – place of birth
країна – country
область – region (a type of administrative division in Ukraine)
місто – town, city
село – village

3.2. Read the following questions and answers/Прочитайте питання і відповіді.

– Місце народження? – Одеса.

– Де ви народились?
– У місті Хуст Закарпатської області.

– Ви народились у цьому місті?
– Так, у цьому.

– Ви народились у Харкові?
– Ні, я народився у Харківській області, у селі Вільхівка.

4. Where were they born?/Де вони народились?

1. Міхал – Польща, Краків.
2. Наталя – Україна, Харківська область.
3. Ми – Ліван, Ірак, Індія, Нігерія.
4. Вона – Гана.
5. Ви – Київ.

6. Вони – Бахрейн.
7. Він – Україна, місто Миргород, Полтавська область.

5. Read the dialogue between the doctor and the patient. Then act out the similar dialogue/Прочитайте діалог лікаря з пацієнтом і розіграйте його за ролями.

Стоматолог: як Ваше прізвище?
Пацієнт: моє прізвище Янів.
Стоматолог: ім'я, по батькові?
Пацієнт: Маркіян Сергійович.
Стоматолог: скільки вам років?
Пацієнт: мені 21 рік.
Стоматолог: число, місяць і рік народження?
Пацієнт: 11 жовтня 2001 р.
Стоматолог: Ви народились у Львові?
Пацієнт: ні, я народився у Львівській області,у м. Стрий.
Стоматолог: а зараз де ви живете?
Пацієнт: зараз я живу у Львові.
Стоматолог: Ваша домашня адреса?
Пацієнт: вул. Лісна 12, кв. 6.
Стоматолог: це у центрі?
Пацієнт: ні, біля Шевченківського гаю.

6. Ask your patient in Ukrainian/ Запитайте пацієнта українською.

	Formal questions without question words	**Questions with with question words**
Surname (family name) (First) name Patronimic (Middle name)	Прізвище? Ім'я? По батькові?	Як вас звати?
Age		
Place of work		
Occupation		
Place of schooling		
Year of study		
Living conditions		
Home address		

LESSON 21

Introduction to medical card of dental patient. Filling the medical card

Ознайомлення з медичною картою стоматологічного хворого. Заповнення медичної карти

Методичне забезпечення заняття/
Methodological support of classes:

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків / За ред. проф.С. М. Луцак. – Кн.2. – К.: Медична книга, 2019. – 456 с.
2. Чикайло І. В. Українська мова для стоматологів (методичні розробки для студентів 2-го курсу англомовного відділення). – Львів: ЛНМУ, 2019. – 23 с.

ПАСПОРТНІ ДАНІ
МІСЦЕ ПРАЦІ, НАВЧАННЯ. ПРОФЕСІЯ (PLACE of WORK or STUDY. OCCUPATION)

1.1. Learn the following words and expressions/Вивчіть наступні слова і словосполучення

місце праці – place of work
професія, посада – ocupation
стаж роботи – practical experience (length of service)
освіта – education
середня освіта – secondary education
середня спеціальна освіта – specialized secondary education
вища освіта – higher education
пенсіонер/пенсіонерка (на пенсії) – pensioner
пенсія за віком – retirement pention, old-age pension
пенсія по інвалідності (за здоров'ям) – disablity pension
інвалід I групи (II, III групи) – disabled person

1.2. Read the following questions and answers/Прочитайте питання і відповіді.

– Ви працюєте? – Так, працюю. / Ні, не працюю.
– Ви працюєте чи вчитесь? – Я вчуся в ….
– Місце праці (навчання)?
– Де ви працюєте (вчитесь)?
– Професія, посада?
– Ким ви працюєте?
– Ви працюєте чи на пенсії?
– Ви на пенсії за віком чи за станом здоров'я?
– Стаж роботи?
– Скільки часу ви на цій роботі?

2.1. Read the names of occupations and positions/Прочитайте назви професій та посад.

Професія	Посада (спеціальність)
Учитель	***учитель біології***
	завуч
	директор школи
Лікар	***хірург***
	завідувач (зав.) хірургічного відділення
	головний лікар
Фінансист	***головний бухгалтер***
	старший касир

2.2. Where do they study or work?/ Де вони працюють чи вчаться?

Професія (посада) /заняття	**Місце праці /навчання**
(1) учитель, школяр	А. автобусний завод
(2) лікар, медсестра	Б. аптека
(3) кондитер, технолог	В. кондитерська фабрика
(4) фармацевт, провізор, аптекар	Г. лікарня
(5) продавець-консультант, касир	Д. школа
(6) актриса, співачка	Е. агроферма
(7) автомеханік, інженер	Ж. газета
(8) журналіст, редактор	З. ресторан
(9) повар, офіціант	І. театр
(10) доярка, агроном	К. університет
(11) викладач, студент, лаборант	Л. супермаркет

СІМЕЙНИЙ СТАН (MARITAL STATUS)

3.Learn the following words and expressions/ Вивчіть наступні слова і словосполучення.

сімейний стан – marital status
одружений/ не одружений – married (for males)
заміжня / не заміжня – married (for females)
розлучений / розлучена – divorced
удівець /удова – widower / widow
чоловік, дружина – husband, wife
1(одна) дитина, 2 (двоє) дітей – 1 child, 2 children

– Сімейний стан ? – Я одружений. / Я заміжня.
– Ви одружений? – Так одружений.
– Ні, не одружений.
– Ви заміжня? – Так, заміжня.
– Ні, не заміжня.
– Я вдівець. Дружина померла три роки тому. У неї була виразка шлунку (stomach ulcer).
– Я вдова, чоловік помер рік тому від інсульту (died of apoplexy).
– У вас є діти? – Так, у мене є дитина, дворічна донька (2-years old daughter).
– Так, у мене є двоє дітей.
– Ні, у мене немає дітей.

ДОМАШНЯ АДРЕСА (HOME ADDRESS)

4. Learn the following words and expressions/ Вивчіть наступні слова і словосполучення

домашня адреса (дом. адрес) – home address
область (обл.) – region
район (р-н) – district
місто (м.) – town, city
село (с.) – village
вулиця (вул.) – street
проспект (просп.) – avenue
будинок (буд.) – house
квартира (кв.) – flat
гуртожиток – hostel
винаймати квартиру – to rent a flat
жити на квартирі – to live in a (rented) flat
житлові умови – living conditions
приватний (власний) дім – private (one's own) house
двокімнатна квартира – two-room flat
трикімнатна квартира – three-room flat
домашній телефон (дом. тел.) – home phone
рабочий телефон (роб. тел.) – office phone
контактний телефон (конт. тел.) – contact phone

– **Де ви живете?** – Я живу у Львові.
– **Ви живете в цьому місті?** – Так, я живу тут.
– **Домашня адреса?** – м. Львів, пр-т Свободи, буд. № 8, кв. 38.
– **Контактний телефон?** – 338-15-43.

– **У якому районі ви живете?**
– Я живу на Скнилові.
– Я живу на Сихові, біля торгового центру «Шувар».

– Я живу на Високому Замку.
– Я живу в центре.
– Я живу на вулиці Личаківській.
– Я живу біля базару (ринку).
– Я живу біля залізничного вокзалу.

– **Які у вас житлові умови?**
– Я живу в двокімнатній квартирі.
– Я живу в приватному (власному) домі.
– Я винаймаю квартиру. (Я живу на квартирі).
– Я живу в гуртожитку.

5.1. Say where you live, in which part (district) of the city and your home address/ Розкажіть, де ви живете, у якому районі міста, які у вас житлові умови, назвіть вашу домашню адресу.

6.1. Complete the dialogue/ Доповніть діалог.

1. – . . . . . .?
– Семенюк.
2. – . . . . . .?
– Остап Максимович.
3. – . . . . . .?
– 32 років.
4. – . . . . . .?
– Вища. Я закінчив академію сухопутних військ.
5. – . . . . . .?
– Так, я живу в цьому місті.
6. – . . . . . .?
– Минулого тижня на короткий термін повернувся з фронту.
7. – . . . . . .?
– Командиром ВСУ.
8. – . . . . . .?
– Перебуваю на фронті з початку квітня 2022 р.

6.2. Using the information in the dialogue, fill in the passport part of the dental patient's medical card/Використовуючи інформацію діалогу,заповніть паспортну частину медичної карти стоматологічного хворого.

Найменування міністерства, іншого органу виконавчої влади, підприємства, установи, організації, до сфери управління якого належить заклад охорони здоров'я

Найменування та місцезнаходження (повна поштова адреса) закладу охорони здоров'я, де заповнюється форма

Код за ЄДРПОУ

МЕДИЧНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

Форма первинної облікової документації
№ 043/о

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ МОЗ України
№

Медична карта стоматологічного хворого №_____
_____рік

1. Прізвище, ім'я, по батькові

2. Стать: чоловіча – 1; жіноча – 2

3. Дата народження
(число, місяць, рік)

4. Місце проживання хворого, телефон

LESSON 22

Introduction to medical card of dental patient. Filling the medical card

Ознайомлення з медичною картою стоматологічного хворого. Заповнення медичної карти

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків / За ред. проф.С. М. Луцак. – Кн.2. – К.: Медична книга, 2019. – 456 с.
2. Чикайло І. В. Українська мова для стоматологів (методичні розробки для студентів 2-го курсу англомовного відділення). – Львів: ЛНМУ, 2019. – 23 с.

1. Read the instructions for filling out the medical card of a dental patient/Ознайомтесь з текстом-інструкцією заповнення медичної карти стоматологічного хворого.

МЕДИЧНА КАРТА СТОМАТОЛОГІЧНОГО ХВОРОГО

"Медична карта стоматологічного хворого" (форма № 043/0) заповнюється при первинному зверненні пацієнта в поліклініку.

Паспортні дані: прізвище, ім'я, по батькові, стать, адреса, рік народження хворого заповнюється медичною сестрою або реєстратором. Діагноз і всі наступні розділи карти заповнюються безпосередньо лікуючим лікарем. Залежно від скарг та первинного клінічного діагнозу лікар повинен направити хворого на лабораторне дослідження, рентгенографію, отримання висновків фахівців відповідного профілю із поданням виписки із карти стоматологічного хворого, аналізів та іншої медичної документації.

Згадану документацію вписують або вклеюють в медичну карту в розділ "Дані рентгенологічних та лабораторних досліджень". Діагноз повинен бути розгорнутим, описувати слід тільки стоматологічні захворювання.

Рядок "Скарги" записують зі слів пацієнта або родичів. Вписуються скарги, які найбільш точно відображають стоматологічний стан пацієнта.

У графу "Перенесені та супутні захворювання" вносяться дані зі слів хворого, а також дані, підтверджені фахівцями інших лікувальних закладів. Необхідно обов'язково вказати, чи перебуває хворий під диспансерним наглядом та з приводу якого захворювання.

У рядку "Розвиток теперішнього захворювання" зазначається час виникнення перших симптомів цього захворювання, з чим хворий їх пов'язує, характер перебігу хвороби та раніше проведене лікування.

У рядку "Дані об'єктивного дослідження, зовнішній огляд та стан зубів" проводиться опис зовнішнього огляду, який включає стан шкірних покровів, кісткового скелету обличчя, червоної кайми губів тощо. Тут також необхідно вказати результати пальпації скронево-нижньощелепного суглоба, підщелепних, привушних слинних залоз. Запис даних огляду ротової порожнини розпочинають із визначення стану твердих тканин зубів та тканини пародонту. Перший ряд над розташованими схематично зубами і під ними відведений для внесення стану коронкової частини зуба з умовними позначеннями, включаючи наявність різних

конструкцій зубних протезів. У чисельнику – стан на час огляду, в знаменнику – стан після проведеного лікування. Над другим рядом схематично зображених зубів і під ним вносять дані об'єктивного дослідження стану пародонту, його норму (N), ступінь атрофії – 1/4, 1/2, 3/4 та ступінь рухомості зубів – I, II, III.

Під таблицею схематично розташованих зубів в письмовому вигляді відображають додаткові дані відносно зубів, кісткових тканин альвеолярних відростків (зміна їх форми, положення тощо).

У рядку "Прикус" відмічають тип взаємовідношення зубних рядів в нормі, при аномаліях, патологічному стані, а також характер взаємовідношення альвеолярних відростків щелеп при відсутності антагонуючих зубів або їх повній відсутності, орієнтуючись на їх співвідношення в стані відносного спокою.

У рядку "Дата навчання навичкам гігієни ротової порожнини" необхідно зазначити дату, коли проведена бесіда про правильне чищення зубів, інші навички гігієни порожнини рота.

У рядку "Дата контролю гігієни ротової порожнини" проставляється дата після оцінки гігієнічного стану ротової порожнини за методикою, що описана Ю.А. Федоровим та В.В. Володкіною (1970).

У рядку "Стан гігієни порожнини рота, стан слизової оболонки ротової порожнини, ясен, альвеолярних відростків піднебіння" проводиться опис стану слизової оболонки ротової порожнини за даними візуального обстеження, гігієнічного індексу (ГІ), а також визначається папілярно- маргінально-альвеолярний індекс (РМА), який служить показником для оцінки проявів гінгівіту та пародонтальний індекс (РІ), спрямований на виявлення розвинутих форм патології.

У рядку "Колір за шкалою Віта" зазначають відповідність кольорової гами застосованого матеріалу кольору коронок зубів пацієнта.

Спеціальний розділ карти відводиться для складання плану обстеження, плану лікування даного хворого з відмітками про проведені в необхідних випадках консультації суміжними фахівцями.

Для запису наступних звернень пацієнта з даним захворюванням, а також у випадку звернення з новими захворюваннями служить розділ карти, який називається "Щоденник", де вписуються відповідні дані. Завершує його епікриз – стислий опис результатів лікування та рекомендовані лікарем практичні заходи. Після лікування ставиться підпис лікаря, який провів лікування та завідуючого відділенням, а після закінчення окремих етапів лікування ставиться підпис лікаря, який безпосередньо лікує хворого.

Медична карта стоматологічного хворого, як юридичний документ, зберігається в реєстратурі протягом 5 років, після чого здається в архів.

2.Answer the questions /Відповідайте на питання.

1)Коли і ким заповнюється медична карта стоматологічного хворого?
2) З яких розділів складається медична карта ?
2) Які дані вносять у графу « Паспортні дані»?
3) Що записують у рядку «Дані об'єктивного дослідження, зовнішній огляд та стан зубів»?
4) Що ви можете розповісти про розділ «Щоденник»?
5) Як довго зберігається медична карта стоматологічного хворого як юридичний документ?

3. Make a phrase by combining the words of both columns correctly/ Утворіть словосполучення, правильно поєднуючи слова обох колонок

1. Паспортні	1. карта
2. рентгенологічне	2. діагноз
3. медична	3. дані
4. супутні	4. дослідження
5. попередній	5. захворювання
6. порожнина	6. рота

4. Read the text. What diagnosis will you give the patient / Прочитайте текст. Який попередній діагноз ви поставите пацієнтові?

До лікаря-стоматолога звернувся пацієнт, Нестеренко Олег Петрович, 1983 р.н. зі скаргами на сильний пульсуючий біль у верхній щелепі.

Чоловік мешкає у Львові, на вулиці Городоцькій у буд. 5, кв.8. Хворий повідомив, що впродовж тривалого часу він відчував помірний періодичний біль у ділянці 6-7 зуба. Два дні тому біль став нестерпним. Почала боліти голова і скроня. Він приймав знеболювальні ліки, від яких ненадовго ставало краще. На запитання лікаря про інші захворювання, хворий повідомив, що останні 10 років хворіє на цукровий діабет.

Під час огляду ротової порожнини, лікар помітив у хворого припухлість і почервоніння ясен, при легкому дотику до хворого місця пацієнт відчув сильний біль, тому лікар не став застосовувати перкусію, аби не погіршити стан пацієнта.

Стоматолог скерував хворого на рентгенологічне обстеження.

5. Based on the information , make an entry in the dental patient's medical card / На основі поданої інформації, зробіть запис у медичній карті стоматологічного хворого (див. додаток файл : Практичне заняття 16 (1). docx)

Рекомендована література
Основна (Базова)

1.Вальченко І. В. Ласкаво просимо!: навч. посібник з української мови для іноземних студентів: у 2-х ч. / І. В. Вальченко, Я. М. Прилуцька; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2011.
2.Людина (будова тіла, органи та його системи). Методичні розробки з української мови для іноземних студентів П курсу медичного факультету англомовного відділення. Укладач: Чикайло І. В. – Львів, 2004.
3.Українська граматика: крок за кроком. Укладач: Чикайло І. В. – Львів, 2010.
4. Українська мова для стоматологів. Методичні розробки з української мови для іноземних студентів ІІ курсу стоматологічного факультету англомовного відділення. Укладач: Чикайло І. В. – Львів, 2006.
5. Фахове мовлення стоматолога. Частина 1 (Лексико-термінологічний рівень). Методичні розробки для студентів ІІ-го курсу стоматологічного факультету англомовного відділення. Укладач: Чикайло І. В. – Львів, 2016.

Додаткова

1.Джура М. З. Вивчаймо українську мову! – Львів, 2007.
2.Вивчаємо українську граматику. Частина І (місцевий, знахідний і давальний відмінки). Укладачі: Іванців О. С., Чикайло І. В.– Львів, 2011.
3.Макарова Г. І., Паламар Л. П., Присяжнюк Н. К. Вивчайте українську мову. – Київ, 1975.
4.Методичні розробки “100 вправ з граматики української мови” (вступний курс для студентів англомовного та підготовчого відділень). Укладачі: Іванців О. С., Ярова К. Б.- Львів, 2004.
5.Методичні розробки з української мови для іноземних студентів.
Частина 1(місцевий і знахідний відмінки). Укладачі: Іванців О. С., Чикайло І. В.- Львів, 2005.
6.Практичний курс української мови для іноземних студентів. Укладачі: Іванців О. С., Чикайло І. В.- Львів, 2012.
7.Таблиці та схеми з української мови. Наочно-ілюстративні матеріали для студентів-іноземців. Укладачі: Іванців О. С., Смолінська О. Є.- Львів, 2003.

Інформаційні ресурси

NovaMova.com.ua - Українська мова в Інтернеті;
mova.kreschatic.kiev.ua - Уроки державної мови
www.arkas-proswita.iatr.org.ua - Я розмовляю українською!
http://mylanguages.org/ukrainian_audio.php

Тематичний план практичних занять з основної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)»

для іноземних студентів з англійською мовою навчання спеціальності 221 «Стоматологія»

Змістовий модуль 3.
Професійне мовлення. Медична термінологія.

Пр.зан.1	Стоматологія. Знахідний і місцевий відмінки іменника. Гр. конструкції : Що? - Що?, Що? сформувалось (зародилось) Коли? , Що? поділяється на Що? Складні слова.	2
Пр.зан.2	Зуби. Знахідний, місцевий, родовий відмінки іменників. Гр. конструкції: Що? служить Для чого?, У кого є Що?, Що складається З Чого?, Що росте Де?, Де? виростає Що? Утворення віддієслівних іменників. Характеристика предмета за зовнішніми властивостями та його призначенням.	3
Пр.зан.3	Два набори зубів людини. Місцевий, родовий відмінки іменників та числівників. Гр. конструкції: Що? розташоване (знаходиться) Де?, Що? є результатом Чого?, Хто? має Що?, Хто? має Скільки? Чого?, Що? появляється Коли? Де? Кількісна характеристика предмета	2
Пр.зан.4	Два набори зубів людини. Місцевий, родовий відмінки іменників та числівників. Гр. конструкції: Що? розташоване (знаходиться) Де?, Що? є результатом Чого?, Хто? має Що?, Хто? має Скільки? Чого?, Що? появляється Коли? Де? Кількісна характеристика предмета.	2
Пр.зан.5	Зуби: їх розвиток і будова. Молочні й постійні зуби. Родовий, орудний відмінки. Гр. конструкції: Що? називається Чим? (Як?), Що? появляється У кого? Коли? Вираження часових відносин: гр. конструкції До скількох років (місяців)?, У скільки років (місяців) починається, закінчується Що?	2
Пр.зан.6	Зуби: їх розвиток і будова. Молочні й постійні зуби. Родовий, орудний відмінки. Гр. конструкції: Що? називається Чим? (Як?), Що? появляється У кого? Коли? Вираження часових відносин: гр. конструкції До скількох років (місяців)?, У скільки років (місяців) починається, закінчується Що?	2
Пр.зан.7	Будова зубів. Вживання знахідного, місцевого, орудного, родового відмінків (іменники, прикметники). Гр. конструкції: Що? має Що?, Де? виділяють Що?, Що? покрите Чим?, Що? знаходиться Де?, Що? служить для Чого?, Що? складається з Чого? Вираження просторових відносин. Характеристика предмета за будовою та структурою. Означальне допоміжне речення.	2

Пр.зан.8	Будова зубів. Вживання знахідного, місцевого, орудного, родового відмінків (іменники, прикметники). Гр. конструкції: Що? має Що?, Де? виділяють Що?, Що? покрите Чим?, Що? знаходиться Де?, Що? служить для Чого?, Що? складається з Чого? Вираження просторових відносин. Характеристика предмета за будовою та структурою. Означальне допоміжне речення.	2
Пр.зан.9	Огляд зубів. Вживання знахідного, родового та орудного відмінків. Вираження причинних відносин та відносин мети. Гр. конструкції: ЩО? може привести до ТОГО, ЩО…, ЩО? потрібно ДЛЯ ЧОГО?, ДЛЯ ЧОГО потрібно ЩО РОБИТИ? Вживання слів ПОТРІБНО, НЕОБХІДНО.	2
Пр.зан.10	Огляд зубів. Вживання знахідного, родового та орудного відмінків. Вираження причинних відносин та відносин мети. Гр. конструкції: ЩО? може привести до ТОГО, ЩО…, ЩО? потрібно ДЛЯ ЧОГО?, ДЛЯ ЧОГО потрібно ЩО РОБИТИ? Вживання слів ПОТРІБНО, НЕОБХІДНО.	2
Пр.зан.11	Перкусія. Медична лексика латинського походження. Місцевий та знахідний відмінок іменників. Гр. конструкції: ЩО? використовується ДЛЯ ЧОГО?, ДЕ? виникає ЩО?, ЩО? має ЩО?. Віддієслівні іменники. Вказування на місце дії.	2
Пр.зан.12	Перкусія. Медична лексика латинського походження. Місцевий та знахідний відмінок іменників. Гр. конструкції: ЩО? використовується ДЛЯ ЧОГО?, ДЕ? виникає ЩО?, ЩО? має ЩО?. Віддієслівні іменники. Вказування на місце дії.	2
Пр.зан.13	Карієс. Споріднені слова. Прислівники способу дії. Вживання місцевого, знахідного, орудного відмінків. Гр. конструкції: ЩО? відбувається ДЕ?, ДЕ? появляється ЩО?, ЩО? появляється ЧОМУ?, ЩО? можна відчувати ЧИМ?, ЩО? розповсюджується НА ЩО?. Вираження просторових відносин та вказування на причину дії.	2
Пр.зан.14	Карієс. Споріднені слова. Прислівники способу дії. Вживання місцевого, знахідного, орудного відмінків. Гр. конструкції: ЩО? відбувається ДЕ?, ДЕ? появляється ЩО?, ЩО? появляється ЧОМУ?, ЩО? можна відчувати ЧИМ?, ЩО? розповсюджується НА ЩО?. Вираження просторових відносин та вказування на причину дії.	2
Пр.зан.15	Пульпіт. Ступені порівняння прикметників. Утворення віддієслівних іменників. Характеристика предмета за складом та внутрішніми функціями. Гр. конструкції: ЩО? викликає ЩО?, ЩО? обмежується ДЕ? (У ЧОМУ?), ЩО? поділяється НА ЩО?, ЩО? викликається ЧИМ?, ЩО? характеризується ЧИМ?, ЩО? складається З ЧОГО?. Іменники та прикметники у місцевому, родовому та орудному відмінках	2
Пр.зан.16	Пульпіт. Ступені порівняння прикметників. Утворення віддієслівних іменників. Характеристика предмета за складом та внутрішніми функціями. Гр. конструкції: ЩО? викликає ЩО?, ЩО? обмежується ДЕ? (У ЧОМУ?), ЩО? поділяється НА ЩО?, ЩО? викликається ЧИМ?, ЩО? характеризується ЧИМ?,	2

	ЩО? складається З ЧОГО?. Іменники та прикметники у місцевому, родовому та орудному відмінках.	
Пр.зан.17	Медична карта стоматологічного хворого. Кількісні і порядкові числівники та їх вживання. Арабські та римські цифри. Гр. конструкції: ЩО? заповнюється ДЕ?, ЩО? заповнюється КИМ? (КОЛИ?), ЩО? використовується ДЛЯ ЧОГО?, ЩО? позначають ЯК? (ЧИМ?), ЩО? використовують ДЛЯ ЧОГО?. Характеристика предмета за зовнішніми ознаками. Орудний відмінок виконавця дії. Вираження послідовності дії.	2
Пр.зан.18	Медична карта стоматологічного хворого. Кількісні і порядкові числівники та їх вживання. Арабські та римські цифри. Гр. конструкції: ЩО? заповнюється ДЕ?, ЩО? заповнюється КИМ? (КОЛИ?), ЩО? використовується ДЛЯ ЧОГО?, ЩО? позначають ЯК? (ЧИМ?), ЩО? використовують ДЛЯ ЧОГО?. Характеристика предмета за зовнішніми ознаками. Орудний відмінок виконавця дії. Вираження послідовності дії.	2
Пр.зан.19	Медична карта стоматологічного хворого. Кількісні і порядкові числівники та їх вживання. Арабські та римські цифри. Гр. конструкції: ЩО? заповнюється ДЕ?, ЩО? заповнюється КИМ? (КОЛИ?), ЩО? використовується ДЛЯ ЧОГО?, ЩО? позначають ЯК? (ЧИМ?), ЩО? використовують ДЛЯ ЧОГО?. Характеристика предмета за зовнішніми ознаками. Орудний відмінок виконавця дії. Вираження послідовності дії.	2
Пр.зан.20	Ознайомлення з медичною картою стоматологічного хворого. Заповнення медичної карти.	2
Пр.зан.21	Ознайомлення з медичною картою стоматологічного хворого. Заповнення медичної карти.	2
Пр.зан.22	Ознайомлення з медичною картою стоматологічного хворого. Заповнення медичної карти	2
	РАЗОМ	**45**

Навчально-методичне видання

Нагорняк Оксана Михайлівна
старший викладач

UKRAINIAN LANGUAGE
(professional direction)
Main part

EXERCISES FOR PRACTICALS

in the Ukrainian language

for foreign students of the 2nd year of the English-language department
of the specialty 221 «Dentistry»

УКРАЇНСЬКА МОВА
(за професійним спрямуванням)
Основна дисципліна

ВПРАВИ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

з української мови для іноземних студентів 2 курсу англомовного відділення
спеціальності 221 «Стоматологія»

Навчальний посібник містить вправи і завдання, які покликані забезпечити володіння майбутніми стоматологами нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного професійного мовлення; сформувати навички оперування фаховою термінологією у стереотипних ситуаціях спілкування. Практичні завдання з кожного розділу спрямовані на розвиток і вдосконалення лексично- граматичних, комунікативних умінь і навичок чужоземних студентів.

До кожної теми вміщено список рекомендованої літератури.

Адресовано іноземним студентам англомовного відділення закладів вищої медичної освіти, які навчаються за спеціальністю 221 «Стоматологія».